

LATVIJAS BANKA

LATVIJAS BANKAS 2015. GADA FINANŠU PĀRSKATI
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS LATVIJAS BANKAS PADOMEI

SATURS

Bilance	3
Peļņas un zaudējumu aprēķins	5
Kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskats	6
Finanšu pārskatu skaidrojumi	7
Neatkarīgu revidentu ziņojums Latvijas Bankas padomei	45

SAĪSINĀJUMI

ASV	Amerikas Savienotās Valstis
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
NCB	nacionālā centrālā banka
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PAIP	paplašinātā aktīvu iegādes programma
PVN	pievienotās vērtības nodoklis
SDR	Speciālās aizņēmuma tiesības (<i>Special Drawing Rights</i>)
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SNB	Starptautisko norēķinu banka (<i>Bank for International Settlements</i>)
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VSAIP	"Valsts sektora aktīvu iegādes programma"
VSAOI	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

BILANCE

(gada beigās; tūkst. eiro)

	Skaid- rojums ¹	2015	2014
AKTĪVI			
Zelts un zeltā izteiktās prasības	6.	207 670	210 774
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	7.	2 949 979	2 441 368
Prasības pret Starptautisko Valūtas fondu		153 780	144 069
Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi		2 796 199	2 297 299
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	8.	541 073	486 242
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	9.	169 490	214 953
Aizdevumi eiro, kas izsniegti eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	10.	263 730	85 520
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas		263 730	85 520
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	11.	2 491	4 475
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	12.	3 015 433	1 095 446
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri		1 808 374	–
Pārējie vērtspapīri		1 207 059	1 095 446
Eirosistēmas iekšējās prasības	13.	3 802 596	3 393 275
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā		115 082	115 082
Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm		163 480	163 480
Pārējās prasības Eirosistēmā		3 524 034	3 114 713
Pārējie aktīvi	14.	166 225	92 455
KOPĀ AKTĪVI		11 118 687	8 024 508

¹ No 7. lappuses līdz 44. lappusei sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

(turpinājums)

(gada beigās; tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2015	2014
PASĪVI			
Banknotes apgrozībā	15.	3 992 436	3 849 170
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monētārās politikas operāciju rezultātā	16.	4 784 410	2 423 356
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)		4 784 410	2 073 356
Noguldījumu iespēja		–	350 000
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	17.	8 830	540
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	18.	145 894	126 919
Saistības pret valdību		38 055	50 900
Pārējās saistības		107 839	76 019
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	19.	9 099	23 986
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	20.	155 228	144 579
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	21.	478	–
Eirosistēmas iekšējās saistības	13.	1 312 104	796 980
Saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un nacionālo centrālo banku korespondentkontiem (neto)		1 312 104	796 980
Pārējās saistības	22.	258 853	180 089
Kapitāls un rezerves	23.	451 355	478 889
KOPĀ PASĪVI		11 118 687	8 024 508

PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

(tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2015	2014 ²
Tīrie procentu ienākumi	33.	44 953	38 799
Procentu ienākumi		64 696	50 097
Procentu izdevumi		-19 743	-11 298
Finanšu operāciju, pārvērtēšanas rezultāta atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā un riska uzkrājumu tīrais rezultāts		-11 717	-5 310
Realizētie finanšu operāciju guvumi	34.	37 216	11 135
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	23., 35.	-13 633	-1 645
Uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam	36.	-35 300	-14 800
Tīrie komisijas maksas izdevumi		-1 388	-1 213
Komisijas maksas ienākumi		422	302
Komisijas maksas izdevumi		-1 810	-1 515
Ienākumi no līdzdalības kapitālā	37.	4 157	3 650
Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts	38.	25 675	31 953
Citi bankas darbības ienākumi	39.	1 762	3 666
TĪRIE IENĀKUMI		63 442	71 545
Darba samaksa	40.	-16 932	-16 839
Sociālās apdrošināšanas izdevumi	40.	-3 518	-3 382
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	14.	-3 722	-3 685
Naudas zīmju iegādes izdevumi	41.	-1 955	-2 633
Pārējie bankas darbības izdevumi	42.	-7 278	-8 246
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		30 037	36 760

² Latvijas Bankas 2014. gada peļņas un zaudējuma aprēķinā atzītie procentu ienākumi un procentu izdevumi pārrēķināti un atspoguļoti atbilstoši 2.24. skaidrojumā aprakstītajiem negatīvo procentu uzrādīšanas principiem.

KOPĒJĀS ATZĪTĀS PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU PĀRSKATS

(tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2015	2014
Pārskata gada peļņa		30 037	36 760
Pārvērtēšana	23.	-13 537	36 006
Uzkrātā pārvērtēšanas rezultāta realizēšana	23.	-33 773	-27 166
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	23., 35.	13 633	1 645
Pārvērtēšanas konta pārmaiņas kopā	23.	-33 677	10 485
KOPĀ		-3 640	47 245

Latvijas Bankas valde 2016. gada 10. martā apstiprināja šos finanšu pārskatus, kas sniegti no 3. lappuses līdz 44. lappusei.

LATVIJAS BANKAS VALDE

Māris Kālis
Valdes priekšsēdētājs

Ilze Posuma
Valdes priekšsēdētāja vietniece

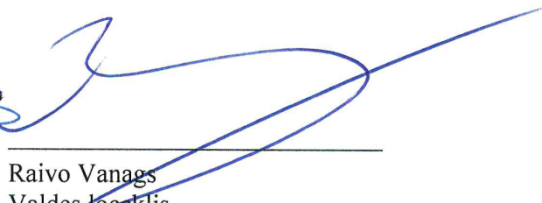
Jānis Blūms
Valdes loceklis

Jānis Caune
Valdes loceklis

Harijs Ozols
Valdes loceklis

Raivo Vanags
Valdes loceklis

FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

1. PAMATDARBĪBA

Latvijas Banka ir Latvijas Republikas centrālā banka un ECBS un Eirosistēmas dalībniece. Tā dibināta 1922. gada 19. septembrī (darbība atjaunota 1990. gadā). Latvijas Banka savā darbībā ievēro Latvijas Republikas un ES tiesību aktus, kā arī ECB tiesību aktus atbilstoši Līgumam par Eiropas Savienības darbību un ECBS un ECB Statūtiem.

Saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" Latvijas Bankas galvenais mērķis ir saglabāt cenu stabilitāti. Kopš 2014. gada 1. janvāra, kad Latvijā ieviesa eiro, Latvijas Bankai ir šādi pamatuzdevumi:

- līdzdarboties Eirosistēmas monetārās politikas veidošanā un īstenošanā;
- pārvaldīt ārējās rezerves un pārējos finanšu ieguldījumus;
- nodrošināt skaidrās naudas apriti Latvijā un piedalīties skaidrās naudas aprites nodrošināšanā eiro zonā;
- veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību;
- sagatavot un publicēt statistisko informāciju, lai nodrošinātu Latvijas Bankas uzdevumu izpildi;
- sadarboties ar ECB, pārējo ES valstu un citu valstu centrālajām bankām un citām finanšu institūcijām;
- darboties kā Latvijas valdības finanšu aģentam un sniegt finanšu pakalpojumus citiem tirgus dalībniekiem;
- konsultēt Latvijas Republikas Saeimu un Ministru kabinetu monetārās politikas un citos ar Latvijas Bankas uzdevumu veikšanu saistītos jautājumos;
- uzturēt Kredītu reģistru;
- izsniegt Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām, izņemot kredītiestādes, atļaujas (licences) ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanai un pārdošanai komercdarbības veidā.

Latvijas Banka neprasa un nepieņem norādījumus no Latvijas un citu ES valstu valdībām, ES institūcijām un citām nacionālajām, ārvalstu vai starptautiskajām institūcijām un to struktūrām. Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā un to praktiskajā īstenošanā. Latvijas Bankas uzraudzību veic Latvijas Republikas Saeima.

Latvijas Banka nepiedalās komercdarbībā un savu darbību tās uzdevumu izpildes ietvaros galvenokārt finansē no finanšu ieguldījumu pārvaldīšanas ienākumiem.

Latvijas Bankas centrālais birojs atrodas K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā. Skaidrās naudas glabāšanu, apstrādi un apriti Latvijas Banka nodrošina, izmantojot tās filiāles Rīgā un Liepājā.

2. NOZĪMĪGĀKIE GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Šajā skaidrojumā sniegts finanšu pārskatu sagatavošanā izmantoto nozīmīgāko Latvijas Bankas grāmatvedības principu īss apraksts.

2.1. Finanšu pārskatu sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar ECB 2010. gada 11. novembra Pamatnostādni par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā (pārstrādāta versija) (ECB/2010/20), Latvijas Bankas padomes kārtību "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politika" un likuma "Par Latvijas Banku" prasībām, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanu.

2.2. Finanšu pārskatu posteņu novērtēšanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu grāmatvedības principu. Zelts, parāda vērtspapīri (izņemot līdz termiņa beigām turētos parāda vērtspapīrus un monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus, kas novērtēti amortizēto izmaksu vērtībā), līdzdalība kapitālā (izņemot līdzdalību ECB kapitālā), biržā tirgotie valūtas maiņas nākotnes līgumi un atvasinātie procentu likmju finanšu instrumenti novērtēti patiesajā vērtībā. Biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi novērtēti saskaņā ar 2.15. skaidrojumā aprakstītajiem principiem, un šo līgumu uzskaites vērtības un patiesās vērtības salīdzinājums atspoguļots 24. skaidrojumā.

2.3. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, par kādu iespējams pārdot finanšu aktīvu vai nodot finanšu saistības ierastā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā.

Finanšu instrumentu patieso vērtību Latvijas Banka nosaka, pamatojoties uz kotētajām cenām aktīvā tirgū, citiem finanšu tirgus informācijas avotiem vai diskontētajām naudas plūsmām. Diskontētās naudas plūsmas tiek modelētas, pamatojoties uz kotētajām finanšu instrumentu tirgus cenām un naudas tirgus procentu likmēm. Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu sadalījums, ņemot vērā patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju, atspoguļots 5. skaidrojumā.

2.4. Ārvalstu valūtu un zelta novērtējums

Ārvalstu valūtu novērtēšanai Latvijas Banka piemēro ECB publicētos ārvalstu valūtu kursus. Zelta cenu nosaka, pamatojoties uz kotēto zelta tirgus cenu ASV dolāros un ECB publicēto ASV dolāra kursu attiecībā pret

eiro. SDR kursu nosaka, pamatojoties uz SVF publicētajiem SDR valūtu groza svariem un ECB publicētajiem attiecīgo valūtu kursiem.

Darījumi ārvalstu valūtās grāmatoti eiro pēc attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās izteiktas eiro pēc attiecīgā ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas sākotnējo vai amortizēto izmaksu vērtībā, izteiktas eiro pēc attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā.

Darījumus ārvalstu valūtās iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijas aprēķinā. Darījumi ārvalstu valūtā, kuri samazina attiecīgo valūtas pozīciju, rada realizētos guvumus vai zaudējumus. Darījumu ārvalstu valūtās un ārvalstu valūtas pozīcijas pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances posteņi "Kapitāls un rezerves" kā ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve (pārvērtēšanas konts) saskaņā ar 2.23. skaidrojumā aprakstītajiem principiem. Šajā skaidrojumā un 2.23. skaidrojumā aprakstītie darījumu ārvalstu valūtās novērtējuma un uzskaites principi piemēroti arī zeltam.

Nozīmīgākie 2015. gada un 2014. gada beigās bilances sagatavošanā izmantotie ārvalstu valūtu kursi (valūtas vienības par 1 eiro) un zelta cena (eiro par Trojas unci) ir šādi.

	(gada beigās)		
	2015	2014	Pārmaiņas (%)
ASV dolārs (USD)	1.0887	1.2141	-10.3
Japānas jēna (JPY)	131.07	145.23	-9.8
Kanādas dolārs (CAD)	1.5116	1.4063	7.5
Lielbritānijas sterliņu mārciņa (GBP)	0.73395	0.7789	-5.8
Zelts (XAU)	973.225	987.769	-1.5

2.5. Finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas bilancē tad, kad Latvijas Banka kļuvusi par attiecīgajā finanšu darījumā iesaistīto personu.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad beidzas vai ir nodotas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām, kas izriet no attiecīgā finanšu aktīva, tādējādi ar to saistītie riski un tiesības uz atlīdzību ir nodotas un Latvijas Banka nesaglabā kontroli pār aktīvu. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad attiecīgās saistības tiek dzēstas.

Finanšu aktīvu pirkšana vai pārdošana parastajā veidā tiek atzīta un atzīšana tiek pārtraukta norēķinu dienā.

2.6. Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaits

Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu veic un finanšu pārskatos tīro atlikumu uzrāda tikai tad, ja iepriekš noslēgts līgums par finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu un paredzēta vienlaicīga attiecīgo aktīvu atsavināšana un saistību dzēšana.

2.7. Aplēšu un pieņēmumu izmantošana

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas aplēses un izdarīti pieņēmumi, kas ietekmē atsevišķu finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu, saistību un iespējamo saistību apjomu. Notikumi nākotnē var ietekmēt minētās aplēses un pieņēmumus. Šādu aplēšu un pieņēmumu maiņas ietekme tiek uzrādīta pārskata gada un turpmāko gadu, uz kuriem tā attiecas, finanšu pārskatos.

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas šādas svarīgākās aplēses un izdarīti šādi pieņēmumi: attiecībā uz aktīvu vērtības samazināšanos (sk. 2.19. skaidrojumu), SNB akciju novērtēšanas patiesajā vērtībā metodi (sk. 14.2. skaidrojumu), pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiku (sk. 2.17. un 2.18. skaidrojumu), kolekcijas monētu atpiršanas iespējamību (sk. 2.21. skaidrojumu), uzkrājumiem tirgus riskam un kredītriskam (sk. 2.22. un 36. skaidrojumu), nolūku turēt noteiktu parāda vērtspapīru daļu līdz termiņa beigām (sk. 2.9. skaidrojumu), patiesās vērtības noteikšanas iedalījumu (sk. 5. skaidrojumu) un sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikuma daļas atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā metodi (sk. 23. skaidrojumu).

2.8. Zelts un zeltā izteiktās prasības

Zeltu bilancē uzrāda tā tirgus vērtībā saskaņā ar 2.4. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

Zelta pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances posteņi "Kapitāls un rezerves" kā ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve saskaņā ar 2.23. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.9. Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri atspoguļoti bilancē to patiesajā vērtībā, izņemot līdz termiņa beigām turētos parāda vērtspapīrus un monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus, kas novērtēti amortizēto izmaksu vērtībā. Līdz termiņa beigām turēti vērtspapīri ir tādi vērtspapīri ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kurus Latvijas Bankai ir nolūks turēt līdz to termiņa beigām.

Vērtspapīru procenti, t.sk. prēmija un diskonts, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi (sk. arī 2.24. skaidrojumu).

Parāda vērtspapīru darījumu un patiesajā vērtībā uzrādīto parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā vērtspapīru pārvērtēšanas rezerve saskaņā ar 2.23. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.10. Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu

Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas nopirkti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu, nav uzrādīti Latvijas Bankas bilancē. Vērtspapīru pirkšanas rezultātā samaksātie naudas līdzekļi uzrādīti Latvijas Bankas bilancē nominālvērtībā kā prasības pret vērtspapīru pārdevēju.

Vērtspapīru pirkšanas un atpārdošanas cenas starpība pakāpeniski atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.11. Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu

Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas pārdoti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu, uzrādīti attiecīgajā Latvijas Bankas bilances postenī kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Vērtspapīru pārdošanas rezultātā saņemtie naudas līdzekļi atspoguļoti bilancē nominālvērtībā kā saistības pret vērtspapīru pircēju.

Vērtspapīru pārdošanas un atpirkšanas cenas starpība pakāpeniski atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu izdevumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.12. Vērtspapīru aizdošanas darījumi

Vērtspapīri, kas aizdoti saskaņā ar automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas līgumiem, uzrādīti bilancē kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Saņemtais nodrošinājums bilancē uzrādīts tikai tad, ja to veido Latvijas Bankas kontā ieskaitītu naudas līdzekļu ķīla.

Ienākumi par vērtspapīru aizdošanu atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi.

2.13. Aizdevumi kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības

Aizdevumi kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības bilancē uzrādītas nominālvērtībā.

2.14. Līdzdalība kapitālā

Līdzdalība kapitālā ietver Latvijas Bankas ilgtermiņa ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos. Latvijas Bankai nevienā institūcijā nav kontroles vai būtiskas ietekmes, tāpēc līdzdalība kapitālā netiek uzskaitīta kā ieguldījums meitassabiedrībā vai asociētajā sabiedrībā. Pašu kapitāla instrumenti uzrādīti bilancē patiesajā vērtībā, izņemot līdzdalību ECB kapitālā, ko saskaņā ar ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteikto bilancē uzrāda sākotnējo izmaksu vērtībā.

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzītas bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve.

2.15. Atvasinātie finanšu instrumenti

Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem un biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem, kuru līgumvērtība vai nosacītā vērtība uzrādīta ārpusbilances posteņos. Biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus darījuma dienā iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijā pēc darījuma tagadnes kursa un uzrāda bilancē eiro pēc attiecīgās ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Pārējos atvasinātos finanšu instrumentus uzrāda bilancē patiesajā vērtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu procenti, t.sk. biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu tagadnes un nākotnes procentu likmju starpība, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi vai izdevumi attiecīgā līguma darbības laikā. Biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ņemot vērā veikto norēķinu. Pārējo atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi ietverti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve saskaņā ar 2.23. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.16. Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi

Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi uzrādīti bilancē pārējo aktīvu vai pārējo saistību postežos.

2.17. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir materiāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Pamatlīdzekļu kapitalizācijas limits ir 150 eiro, izņemot nekustamā īpašuma uzlabojumu un pamatlīdzekļu daļu nomaiņas izmaksas, kurām Latvijas Bankas valde noteikusi augstāku kapitalizācijas limitu atkarībā no to nozīmīguma. Pamatlīdzekļi tiek izmantoti pakalpojumu sniegšanai, kā arī citu pamatlīdzekļu uzturēšanai un Latvijas Bankas darbības nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļi uzrādīti bilancē sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Nolietojumu aprēķina noteiktajā pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laikā pēc lineārās metodes. Būvniecības vai sagatavošanas stadijā esošajiem pamatlīdzekļiem, zemei un mākslas priekšmetiem nolietojums netiek rēķināts. Ēkas un būves tiek uzskaitītas pa atsevišķiem komponentiem, un katram komponentam noteikts atšķirīgs lietderīgās lietošanas laiks.

2015. gadā pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks netika mainīts. 2015. un 2014. gadā noteiktais pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks bija šāds.

	(gados)	
	2015	2014
Ēkas un to sastāvdaļas, teritorijas labiekārtošana, t.sk.	5–100	5–100
ēku būvkonstrukcijas	100	100
ēku apdare, iekārtas un inženierkomunikācijas	5–20	5–20
Transportlīdzekļi	10–15	10–15
Telpu iekārtas un inventārs	5–25	5–25
Naudas apstrādes, pārbaudes un glabāšanas iekārtas	5–15	5–15
Dator tehnika un telekomunikāciju aparātūra	2–7	2–7
Pārējie pamatlīdzekļi	5–15	5–15

Saskaņā ar vispārpieņemtajiem risku ierobežojošo darījumu uzskaites principiem atsevišķu pamatlīdzekļu sākotnējo izmaksu vērtībā ietverts ar to izveidi saistīto valūtas risku ierobežojošo finanšu darījumu efektīvais rezultāts.

2.18. Nemateriālie aktīvi

Nemateriālie aktīvi ir nemateriāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Nemateriālo aktīvu kapitalizācijas limits ir 150 eiro. Nemateriālie aktīvi ietver programmatūru lietošanas tiesības un citas tiesības.

Nemateriālie aktīvi uzrādīti bilancē to sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīta uzkrātā amortizācija un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Attiecīgo tiesību iegādes izmaksu amortizāciju aprēķina to lietderīgās lietošanas laikā, bet ne ilgāk par 10 gadiem, izmantojot lineāro metodi.

Latvijas Bankas veiktās programmatūru izstrādes izmaksas tiek atzītas par peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

2.19. Aktīvu vērtības samazināšanās

Aktīva vērtības samazināšanās notiek, ja tā uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo vērtību. Atklājot aktīva vērtības samazināšanās pazīmes, attiecīgajam aktīvam tiek aplēsta atgūstamā vērtība un, ja atgūstamā vērtība ir mazāka par attiecīgā aktīva uzskaites vērtību, tiek izveidoti atbilstoši vērtības samazināšanās uzkrājumi. Šos vērtības samazināšanās uzkrājumus atzīst par peļņas un zaudējumu aprēķinā, attiecīgi samazinot aktīva uzskaites vērtību.

Monetārās politikas mērķiem turētajiem vērtspapīriem aktīva vērtības samazināšanās novērtējumu veic ECB, nosakot, vai gaidāmas pārmaiņas nākotnes naudas plūsmās un vai pastāv citi faktori, kas apgrūtinātu vērtspapīra emitenta saistību izpildi. Aktīvu vērtības samazināšanās notiek, ja monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo vērtību, kas savukārt noteikta kā tagadnes vērtība aplēstajai nākotnes naudas plūsmai. ECB Padome apstiprina ECB veiktā aktīvu vērtības samazināšanās novērtējuma rezultātus.

2.20. Nauda apgrozībā

Ievērojot to, ka eiro banknotes emitē visas eiro zonas NCB un ECB, tās savā bilancē uzrāda noteiktu daļu no kopējā Eurosistēmas emitēto eiro banknošu apjoma. ECB piešķirtā daļa ir 8% no kopējā Eurosistēmas emitēto banknošu apjoma, NCB – pārējie 92%, kas sadalīti atbilstoši katras NCB daļai ECB kapitālā un uzrādīti bilances postenī "Banknotes apgrozībā". Latvijas Bankai piešķirtā daļa no kopējā Eurosistēmas emitēto eiro banknošu apjoma ir lielāka nekā Latvijas Bankas faktiski emitēto eiro banknošu apjoms (sk. 15. skaidrojumu), tāpēc bilances postenī "Eirosistēmas iekšējās prasības" uzrādītas prasības pret ECB par banknošu pārdali Eurosistēmā. Saskaņā ar ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteikto bilances postenis "Banknotes apgrozībā" 2014. gada beigās ietver arī to apgrozībā esošo lata banknošu nominālvērtību, kuras vēl nebija apmainītas pret eiro. 2015. gada beigās apgrozībā esošās lata banknotes uzrādītas bilances postenī "Pārējās saistības".

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu latu skaidrās naudas nomaiņas pret eiro periods Latvijas Bankā ir bez termiņa ierobežojuma.

Latvijas Bankas emitētās un apgrozībā esošās eiro monētas un lata monētas, izņemot kolekcijas monētas, uzrādītas bilances postenī "Pārējās saistības" nominālvērtībā.

2.21. Kolekcijas monētas

Pārdotās kolekcijas monētas neietver bilances saistībās, jo šo monētu atpirkšanas iespējamība ir neliela vai arī tajās esošā dārgmetāla vērtība pārsniedz to nominālvērtību. Kolekcijas monētu pārdošanas ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Lata zelta apgrozības un jubilejas un piemiņas monētām piemēro kolekcijas monētām noteiktos grāmatvedības principus.

2.22. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti finanšu pārskatos, ja pagātnes notikumu vai darījumu rezultātā Latvijas Bankai izveidojies juridisks vai prakses radīts pienākums, kura apjomu iespējams ticami novērtēt un kura izpildes rezultātā gaidāma naudas līdzekļu aizplūde no Latvijas Bankas.

Balstoties uz pamatotām risku aplēsēm, Latvijas Bankas padome lemj par uzkrājumu veidošanu tirgus riskam (cenas, procentu likmju un valūtas risks) un kredītriskam saistībā ar Latvijas Bankas ieguldījumu pārvaldīšanas un citiem finanšu darījumiem (sk. arī 36. skaidrojumu).

2.23. Finanšu instrumentu un ārvalstu valūtas un zelta pozīcijas peļņas un zaudējumu atzīšana

Finanšu instrumentu un ārvalstu valūtas un zelta pozīcijas peļņa un zaudējumi atzīti saskaņā ar šādiem principiem, kas noteikti ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem:

- a) realizētie guvumi un realizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā;
- b) nerealizētie guvumi atzīti bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve;
- c) pārskata gada beigās bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve ietvertie nerealizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ja tie pārsniedz iepriekš aprēķinātos attiecīgā finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas pārvērtēšanas guvumus;
- d) nerealizētie zaudējumi, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, nākamajos gados netiek reversēti un ieskaitīti ar attiecīgā finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas nerealizētajiem guvumiem;
- e) nerealizētos zaudējumus, kas aprēķināti finanšu instrumentam vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai, neieskaita ar citam finanšu instrumentam vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai aprēķinātajiem nerealizētajiem guvumiem.

Realizētos un nerealizētos guvumus un zaudējumus aprēķina pēc finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējo izmaksu metodes. Finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējās izmaksas samazina vai palielina par nerealizētajiem zaudējumiem, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2.24. Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Procentu ienākumi ietver procentus par vērtspapīriem, vērtspapīru aizdošanu, izvietotajiem noguldījumiem, izsniegtajiem aizdevumiem, biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem, Eurosistēmas iekšējām prasībām, kā arī negatīvos procentus par piesaistītajiem noguldījumiem. Procenti par vērtspapīriem ietver arī prēmiju un diskontu, ko amortizē vērtspapīra termiņa laikā pēc lineārās metodes.

Procentu izdevumi ietver procentus par piesaistītajiem Latvijas valdības, kredītiestāžu un citu finanšu institūciju noguldījumiem, procentus par biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem, Eurosistēmas iekšējām saistībām, kā arī negatīvos procentus par izvietotajiem noguldījumiem.

Saņemamie negatīvie procenti peļņas un zaudējumu aprēķinā uzrādīti kā procentu ienākumi, bet maksājamie negatīvie procenti – kā procentu izdevumi. Bilancē uzkrātie negatīvie procenti par saistībām uzrādīti

bilances postenī "Pārējie aktīvi", bet uzkrātie negatīvie procenti par aktīviem – bilances postenī "Pārējās saistības".

2.25. Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā finanšu instrumenta atsavināšanas brīdī vai norēķinu brīdī.

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver realizētos atvasināto finanšu instrumentu, parāda vērtspapīru un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

2.26. Ienākumi no līdzdalības kapitālā

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzītas bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve.

Dividendes no līdzdalības kapitālā atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā, iegūstot to saņemšanas tiesības.

Saskaņā ar ECB Padomes lēmumu ECB Padome veic ienākumu, kurus ECB gūst par prasībām par banknošu pārdali Eurosistēmā, kā arī "Vērtspapīru tirgu programmas", "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmas", trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" un "Valsts sektora aktīvu iegādes programmas" (VSAIP) ietvaros gūto ienākumu starpperioda sadali par pārskata gadu, kurā šie ienākumi radušies. ECB starpperioda peļņas sadale notiek nākamā gada janvārī, tomēr ECB Padome var nolemt to neveikt, ja ECB pārskata gada peļņa ir mazāka par ECB ienākumiem, kas iekļauti ECB starpperioda peļņas sadalē, kā arī ja ECB Padome nolemj izveidot uzkrājumus valūtas kursa, procentu likmju un zelta cenas riskam un kredītriskam. Turklāt ECB Padome var nolemt veikt atskaitījumus no ECB starpperioda peļņas sadales rezultāta par ECB izdevumiem saistībā ar eiro banknošu emisiju un apkalpošanu, bet nepārsniedzot ienākumus par prasībām par banknošu pārdali Eurosistēmā.

Pēc ECB gada finanšu pārskatu apstiprināšanas ECB Padome sadala atlikušo pārskata gadā gūtās ECB peļņas daļu eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā (sk. 13.1. skaidrojumu).

Ienākumi no līdzdalības ECB kapitālā uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Ienākumi no līdzdalības kapitālā".

2.27. Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem eiro zonas NCB gūst ienākumus, īstenojot Eurosistēmas vienoto monetāro politiku. Eurosistēmas kopējie monetārie ienākumi atbilst ienākumiem no aktīviem, kas rodas, emitējot eiro banknotes un piesaistot kredītiestāžu noguldījumus. Šie ienākumi tiek pārdaļīti eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā. Pirmos sešus gadus pēc pievienošanās Eurosistēmai NCB monetārie ienākumi tiek koriģēti saskaņā ar noteiktu koeficientu, lai novērstu nozīmīgas eiro zonas NCB ienākumu svārstības (sk. arī 33. skaidrojumu).

Latvijas Bankas tīrie samaksātie monetārie ienākumi ietver ienākumus par Latvijas Bankas iezīmētajiem aktīviem, no kuriem atskaitīti izdevumi par Latvijas Bankas monetārajām saistībām. Monetāro ienākumu pārdaļei iezīmētie Latvijas Bankas aktīvi ietver zeltu, monetārās politikas operāciju rezultātā iegūtos aktīvus, Eurosistēmas iekšējās prasības, kā arī tādu pārējo aktīvu apjomu, kurš nepieciešams, lai pilnībā segtu monetārās saistības. Savukārt Latvijas Bankas monetārās saistības ietver banknotes apgrozībā, kredītiestāžu noguldījumus monetārās politikas operāciju rezultātā, kā arī Eurosistēmas iekšējās saistības.

Latvijas Bankas saņemtie monetārie ienākumi atbilst Latvijas Bankas Eurosistēmas kopējo monetāro ienākumu daļai, kas noteikta, pamatojoties uz Latvijas Bankas daļu ECB kapitālā.

2.28. Banknošu un monētu iegādes izdevumi

Banknošu un monētu iegādes izdevumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā banknošu un monētu iegādes brīdī.

2.29. Pārējie izdevumi un ienākumi

Pārējos bankas darbības izdevumus un ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu. Uzkrāto izdevumu un uzkrāto ienākumu summu pārskata periodam aprēķina atbilstoši pārskata periodā saņemto vai sniegto pakalpojumu apjomam. Nomas maksājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam.

3. LATVIJAS BANKAS FINANSIĀLĀ STĀVOKĻA UN DARBĪBAS FINANŠU REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

3.1. Finansiālais stāvoklis

Latvijas Bankas aktīvi 2015. gadā palielinājās par 3 094.2 milj. eiro, un to galvenokārt noteica vērtspapīru iegādes monetārās politikas un ieguldījumu mērķiem.

2015. gadā ECB Padome pieņēma lēmumu uzsākt paplašināto aktīvu iegādes programmu (PAIP). Latvijas Banka iesaistījās VSAIP, kas ir viena no PAIP sastāvdaļām, un tās ietvaros veica Latvijas valdības un

starptautisko institūciju emitētu vērtspapīru iegādes 1 808.4 milj. eiro apjomā. Šie vērtspapīri uzrādīti bilances postenī "Monētārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri". Euro zonas NCB iegādājās VSAIP vērtspapīrus proporcionāli to daļām ECB kapitālā.

Aktīvu pieaugumu bilances posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi" un "Pārējie vērtspapīri" galvenokārt noteica ieguldījumu veikšana atbilstoši ECB Padomes noteiktajiem likviditātes pārvaldības principiem (sk. arī 4. skaidrojumu).

2015. gadā monetārās politikas operāciju (galvenokārt ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju) rezultātā kredītiestādēm izsniegto Latvijas Bankas aizdevumu apjoms pieauga par 178.2 milj. eiro.

Pārējās prasības Eirosistēmā pieauga par 409.3 milj. eiro, un to galvenokārt noteica prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā pieaugums (sk. arī 13.4. skaidrojumu).

Banknotes apgrozībā 2015. gadā palielinājās par 143.3 milj. eiro atbilstoši euro zonas NCB kopējā banknošu apgrozībā apjoma pieaugumam. Vēl neapmainīto lata banknošu atlikums (2015. gada beigās – 71.3 milj. eiro vērtībā), kas 2014. gada beigās tika ietverts bilances postenī "Banknotes apgrozībā", uzrādīts bilances postenī "Pārējās saistības".

2015. gada beigās par 2 361.1 milj. eiro palielinājās kredītiestāžu noguldījumu atlikums, kas atspoguļots bilances postenī "Saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā".

Galvenokārt kredītiestāžu un Latvijas Bankas veikto pārrobežu maksājumu rezultātā pieauga bilances postenī "Eirosistēmas iekšējās saistības" uzrādītās saistības pret ECB par norēķinu rezultātu TARGET2 sistēmā (1 312.1 milj. eiro; 2014. gada beigās – 797.0 milj. eiro).

Latvijas Bankas kapitāls un rezerves samazinājās par 27.5 milj. eiro, un to noteica finanšu instrumentu novērtējuma tīrās pārmaiņas (33.7 milj. eiro) un valsts ieņēmumos ieskaitītā 2014. gadā gūtās peļņas daļa (23.9 milj. eiro). Savukārt palielinošu ietekmi radīja 2015. gadā gūtā peļņa (30.0 milj. eiro).

3.2. Darbības finanšu rezultāti

Latvijas Banka 2015. gadā guva 30.0 milj. eiro peļņu (2014. gadā – 36.8 milj. eiro). Tīrie procentu ienākumi 2015. gadā bija par 6.2 milj. eiro lielāki nekā 2014. gadā.

Procentu ienākumu pieaugumu par 14.6 milj. eiro ietekmēja procentu ienākumu par ieguldījumiem kāpums 7.4 milj. eiro apjomā, augot ieguldījumu apjomam un augstāka ienesīguma finanšu instrumentu īpatsvaram kopējā ieguldījumu apjomā. Procentu ienākumi par monetārajām operācijām palielinājās par 8.0 milj. eiro galvenokārt sakarā ar 2015. gadā VSAIP ietvaros īstenotajām vērtspapīru iegādēm un lielākiem saņemtajiem negatīvajiem procentiem par kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumiem.

Procentu izdevumu pieaugumu par 8.4 milj. eiro galvenokārt noteica procentu izdevumu par ieguldījumiem kāpums saistībā ar Latvijas Bankas veiktajiem valūtas riska ierobežošanas darījumiem.

Realizētie finanšu operāciju guvumi 2015. gadā bija par 26.1 milj. eiro lielāki nekā 2014. gadā, un pieaugumu noteica valūtas riska ierobežošanas nolūkā noslēgto biržā tirgto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultāts un biržā tirgto procentu likmju nākotnes līgumu rezultāts. Tā kā Latvijas Banka ierobežo zelta cenas un valūtas kursa svārstību risku, attiecīgo pret risku ierobežoto bilances posteņu pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves". Realizētos finanšu operāciju guvumus pozitīvi ietekmēja sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikuma daļas atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā rezultāts.

Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā apjoms bija 13.6 milj. eiro, un to ietekmēja ASV dolāra procentu likmju pieaugums 2015. gada nogalē.

Latvijas Bankas padomes 2015. gadā izveidotie uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam bija par 20.5 milj. eiro lielāki nekā 2014. gadā galvenokārt saistībā ar ieguldījumu apjoma palielināšanos un ieguldījumu struktūras pārmaiņām 2015. gadā.

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ienākumi, ko euro zonas NCB gūst, īstenojot Eirosistēmas vienoto monetāro politiku, tiek pārdalīti euro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā. Latvijas Bankas tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts 2015. gadā bija 25.7 milj. eiro.

Kopējais atzītais finanšu rezultāts, kas ietver pārvērtēšanas konta atlikuma pārmaiņas, samazinājās par 50.9 milj. eiro, un to galvenokārt noteica vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāta sarukums par 42.7 milj. eiro salīdzinājumā ar 2014. gadu galvenajos Latvijas Bankas ieguldījumu tirgos (izņemot euro zonu) notikušā procentu likmju kāpuma dēļ.

Latvijas Bankas darbības turpmāko finanšu rezultātu galvenokārt ietekmēs Eirosistēmas īstenotā monetārā politika un procentu likmju attīstība euro zonas un ASV finanšu tirgos, jo Latvijas Banka pakļauta procentu likmju riskam.

4. FINANŠU IEGULDĪJUMU POLITIKA

Ieguldījumu pārvaldīšana tiek veikta saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemtajā kārtībā noteiktajiem pamatprincipiem, kas ietver ieguldījumu vērtības saglabāšanu, to likviditātes nodrošināšanu un ienākumu gūšanu pieļaujamā riska ietvaros, nenonākot pretrunā ar Eirosistēmas īstenoto monetāro politiku.

Ieguldījumi ietver bilances posteņos "Zelts un zeltā izteiktās prasības", "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem", "Prasības euro

pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm" un "Pārējie vērtspapīri" uzrādītos aktīvus, kā arī atvasinātos finanšu instrumentus un valūtas maiņas tagadnes līgumus, kuru uzskaites vērtība uzrādīta bilanciē attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

Ieguldījumi tiek pārvaldīti, pēc ieguldījumu stratēģijas un līdzekļu avota tos sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Piesaistīto ieguldījumu portfeļos ietver ieguldījumu daļu, kam atbilst Latvijas Bankas saistības ārvalstu valūtā pret valdību jeb valdības noguldījumi. Ieguldījumi, kas nav iekļauti piesaistīto ieguldījumu portfeļos (tīrie ieguldījumi), ietverti 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru, valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru, ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru, ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru un citos portfeļos. Daļu 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļos ietverto ieguldījumu un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļus pārvalda ārējie ieguldījumu pārvaldītāji.

1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru, valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļiem un piesaistīto ieguldījumu portfeļiem noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi.

Ieguldījumu sadalījums pēc ieguldījumu portfeļa veida 2015. gada un 2014. gada beigās bija šāds.

	Portfeļa apjoms (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2015	2014	2015	2014
1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	3 561 588	3 665 508	68.5	82.5
Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļi	536 233	267 672	10.3	6.0
Valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	371 829	–	7.2	–
Ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	299 195	149 843	5.8	3.4
Zelta portfelis	222 411	211 846	4.3	4.8
Piesaistīto ieguldījumu portfeļi	155 228	144 579	3.0	3.3
Latvijas valdības vērtspapīru portfelis	49 323	–	0.9	–
Kopā	5 195 807	4 439 448	100.0	100.0

1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļu neitrālo portfeli 2015. gada beigās veidoja Apvienotās Karalistes, ASV, eiro zonas valstu, Japānas un Kanādas valdības 1–3 gadu vērtspapīru svērtais indekss. 2015. gadā no 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļu neitrālā portfeļa tika izslēgts Dānijas un Singapūras valdības vērtspapīru indekss.

Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļu neitrālo portfeli veidoja ASV emitēto un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru indekss.

2015. gadā Latvijas Banka izveidoja valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeli, kura neitrālo portfeli veidoja Apvienotās Karalistes, ASV, eiro zonas valstu, Japānas un Kanādas valdības 1–10 gadu vērtspapīru svērtais indekss.

Ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeli veidoja eiro zonas valstu valdības 1–3 gadu vērtspapīru indeksā ar ilgtermiņa kredītreitinga ierobežojumu no AA–/AA–/Aa3 līdz AAA/AAA/Aaa iekļauto valstu valdības vērtspapīri, kas denominēti eiro.

Piesaistīto ieguldījumu portfeļu neitrālo portfeli veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem.

2015. gadā Latvijas Banka izveidoja Latvijas valdības vērtspapīru portfeli, ko veido eiro denominēti Latvijas valdības vērtspapīri, kuru atlikušais termiņš to iegādes brīdī bija 5–10 gadu.

Latvijas Bankas ieguldījumu, izņemot piesaistītos ieguldījumus, neitrālā portfeļa valūta ir eiro, ierobežojot valūtas risku. Piesaistīto ieguldījumu portfeļiem neitrālā portfeļa valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību valūtai.

Atbilstoši ECB Padomes noteiktajiem likviditātes pārvaldības principiem ieguldījumu portfeļu apjoms salīdzinājumā ar 2014. gada beigām palielināts par 756.4 milj. eiro.

Finanšu risku pārvaldīšanā izmantoto galveno metožu izklāsts sniegts 25.1. skaidrojumā.

BILANCES SKAIDROJUMI

5. PATIESAJĀ VĒRTĪBĀ NOVĒRTĒTIE AKTĪVI

Latvijas Bankas aktīvu patiesā vērtība noteikta, ievērojot šādu hierarhiju (sk. arī 2.3. skaidrojumu):

– kotēta tirgus cena. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu identiska finanšu instrumenta cenu;

– tirgū novērojami dati. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu līdzīga finanšu instrumenta cenu, neaktīvā tirgū kotētu līdzīga vai identiska finanšu instrumenta cenu vai ar modeli, kura datu avots ir tirgū novērojami dati;

– tirgū nenovērojami dati. Patieso vērtību nosaka ar modeli, kurā tirgū nenovērojamu datu izmantojums ir nozīmīgs.

2015. gada un 2014. gada beigās Latvijas Bankas patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi galvenokārt novērtēti, izmantojot kotētu tirgus cenu.

2015. gada un 2014. gada beigās līdzdalība SNB kapitālā novērtēta, izmantojot tirgū nenovērojamus datus. Novērtējums veikts, izmantojot 70% tīro aktīvu vērtības metodi (sk. arī 14.2. skaidrojumu).

Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu iedalījums pēc patiesās vērtības noteikšanas hierarhijas 2015. gada un 2014. gada beigās bija šāds.

	(tūkst. eiro)			
	Kotēta tirgus cena	Tirgū novērojami dati	Tirgū ne- novērojami dati	Kopā
2015. gada 31. decembrī				
Zelts	207 670	–	–	207 670
Parāda vērtspapīri	3 736 100	484 277	–	4 220 377
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	–	–	30 699	30 699
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	–	137	–	137
Kopā	3 943 770	484 414	30 699	4 458 883
2014. gada 31. decembrī				
Zelts	210 774	–	–	210 774
Parāda vērtspapīri	3 231 897	527 134	–	3 759 031
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	–	–	28 176	28 176
Kopā	3 442 671	527 134	28 176	3 997 981

Šajā skaidrojumā ietvertie parāda vērtspapīri, t.sk. uzkrātie procentu ienākumi par šiem vērtspapīriem, uzrādīti bilances posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem", "Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro" un "Pārējie aktīvi".

Pārskata gada pēdējās tirgus dienas vidējās tirgus cenas noteiktas, izmantojot elektronisko informācijas sistēmu *Bloomberg* un *Interactive Data* informāciju (kotēta tirgus cena, ja attiecīgā finanšu instrumenta tirgus ir aktīvs; tirgū novērojami dati, ja tirgus ir neaktīvs). Ja minētā kotētā tirgus cena kādam finanšu instrumentam šajās elektroniskajās informācijas sistēmās nav pieejama un finanšu instrumenta tirgus ir neaktīvs, finanšu instrumenta novērtēšanai izmantota tirgus dalībnieka sniegtā cena vai diskontēta naudas plūsma (tirgū novērojami dati).

6. ZELTS UN ZELTĀ IZTEIKTĀS PRASĪBAS

	Trojas unces	Tūkst. eiro
2013. gada 31. decembrī	248 706	217 923
2014. gadā		
Zelta nodošana pārvaldīšanai Eiropas Centrālajai bankai	-35 322	-30 774
Zelta tirgus vērtības pieaugums	x	23 625
2014. gada 31. decembrī	213 384	210 774
2015. gadā		
Zelta tirgus vērtības samazinājums	x	-3 104
2015. gada 31. decembrī	213 384	207 670

Latvijas Banka ierobežo zelta cenas svārstību risku, slēdzot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus (sk. 3.2. un 26. skaidrojumu). Zelta un zeltā izteikto prasību, biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve, bet biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu pārvērtēšanas rezultāts, ņemot vērā veikto norēķinu, – peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Realizētie finanšu operāciju guvumi".

2015. gada un 2014. gada beigās Latvijas Bankai nebija zeltā izteiktu prasību.

7. PRASĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

7.1. Prasības pret Starptautisko Valūtas fondu

Atbilstoši likumam "Par Latvijas Republikas iestāšanos Starptautiskajā Valūtas fondā" Latvijas Banka pilda SVF depozitārija funkcijas un bez atlīdzības apkalpo SVF kontus, kuros uzskaitīti SVF turējumi dalībvalsts nacionālajā valūtā. SVF turējumi eiro ietver Latvijas valdības parādzīmes, kontu Nr. 1, kas tiek izmantots finanšu darījumu veikšanai ar SVF, un kontu Nr. 2, kas tiek izmantots SVF administratīvo izmaksu segšanai un maksājumu saņemšanai.

Latvijas prasības pret SVF ietver SDR un Latvijas kvotu SVF. SDR ir SVF izveidoti starptautiskie rezervju aktīvi, kas tiek izmantoti darījumos starp SVF un tā dalībvalstīm. Kvota SVF atspoguļo attiecīgās valsts dalības apjomu SVF. Latvijas kvota SVF nodrošināta ar tam izsniegto Latvijas valdības parādzīmi un izteikta SDR.

Latvijas saistības pret SVF veido SVF turējumi eiro un SVF asignējumi. 2015. gada beigās Latvijas Bankas bilancē uzrādītās prasības pret SVF veido SDR 153 780 tūkst. eiro apjomā (2014. gada beigās – 144 069 tūkst. eiro), bet saistības pret SVF veido SVF rīcībā esošie resursi 474 tūkst. eiro apjomā (2014. gada beigās – 444 tūkst. eiro), kas izvietoti SVF kontā Nr. 1 un Nr. 2 (sk. arī 19. skaidrojumu).

Latvijas tīrās prasības pret SVF 2015. gada un 2014. gada beigās bija šādas.

	(tūkst. eiro)		(tūkst. SDR)	
	2015	2014	2015	2014
Latvijas kvota Starptautiskajā Valūtas fondā	180 864	169 440	142 100	142 100
Starptautiskā Valūtas fonda turējumi eiro	-180 816	-169 395	-142 062	-142 062
Latvijas valdības parādzīmes	-180 342	-168 950	-141 690	-141 690
Konts Nr. 1	-452	-424	-355	-355
Konts Nr. 2	-22	-21	-17	-17
Rezerves pozīcija Starptautiskajā Valūtas fondā	70	66	55	55
SDR	153 780	144 069	120 821	120 823
Vispārējais asignējums	-119 640	-112 083	-93 998	-93 998
Speciālais asignējums	-34 141	-31 985	-26 824	-26 824
Latvijas tīrās prasības pret Starptautisko Valūtas fondu	69	67	54	56

Rezerves pozīcija SVF ir Latvijas kvotas SVF un SVF turējumu eiro starpība, neietverot konta Nr. 2 atlikumu.

7.2. Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Parāda vērtspapīri	2 589 637	2 108 735
Pieprasījuma noguldījumi	169 439	132 373
Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu	37 108	56 173
Ārvalstu valūta kasē	15	18
Kopā	2 796 199	2 297 299

8. PRASĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTIEM

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Parāda vērtspapīri	538 707	482 752
Pieprasījuma noguldījumi	2 366	3 490
Kopā	541 073	486 242

9. PRASĪBAS EIRO PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Parāda vērtspapīri	164 168	203 266
Pieprasījuma noguldījumi	5 322	11 687
Kopā	169 490	214 953

10. AIZDEVUMI EIRO, KAS IZSNIEGTI EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJU REZULTĀTĀ

Eirosistēmas aizdevumu monetārās politikas operāciju ietvaros kopapjoms 2015. gada beigās sasniedza 558 989 milj. eiro (2014. gada beigās – 630 341 milj. eiro), t.sk. Latvijas Bankas izsniegto aizdevumu atlikums

bija 263.7 milj. eiro (2014. gada beigās – 85.5 milj. eiro). Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ar monetārās politikas īstenošanu saistītie ienākumi un riski, tiem īstenojoties, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā (sk. arī 2.27. skaidrojumu).

10.1. Galvenās refinansēšanas operācijas

Galvenās refinansēšanas operācijas ir atklātā tirgus operācijas, kuras tiek veiktas likviditāti palielinošo reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru nedēļu standartizsolēs, un to termiņš ir 1 nedēļa. Šīm operācijām ir svarīga nozīme, lai ietekmētu procentu likmju virzību, pārvaldītu likviditāti tirgū un norādītu monetārās politikas nostāju. Latvijas Banka 2015. gada un 2014. gada beigās nebija izsniegusi aizdevumus galveno refinansēšanas operāciju ietvaros.

10.2. Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas ir atklātā tirgus operācijas, kuru termiņš ir ilgāks par 1 nedēļu un kuras tiek veiktas reverso darījumu veidā ar mērķi nodrošināt kredītiestādēm ilgāka termiņa papildu finansējumu. Latvijas Bankas veikto ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju atlikums 2015. gada beigās bija 10 000 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 0). Saskaņā ar ECB Padomes lēmumu 2014. gada septembrī tika uzsāktas ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperācijas. Tās ir likviditāti nodrošinošās reversās operācijas, kuras īsteno ar standartizsoļu palīdzību, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūras, un kuru mērķis ir veicināt kredītiestāžu veikto mājaisaimniecību un nefinanšu sabiedrību kredītiestāžu eiro zonas valstīs. Latvijas Bankas veikto ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju atlikums 2015. gada beigās bija 253 730 tūkst. eiro (beigu termiņš – 2018. gada 26. septembris; 2014. gada beigās – 85 520 tūkst. eiro (beigu termiņš – 2018. gada 26. septembris)).

11. PĀRĒJĀS PRASĪBAS EIRO PRET EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM

Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm ietver eiro zonas valstu kredītiestādēs eiro veiktos pieprasījuma noguldījumus (2015. gada beigās – 2 491 tūkst. eiro; 2014. gada beigās – 885 tūkst. eiro). 2014. gada beigās šajā postenī tika ietverti apgrūtināti Latvijas Bankas aktīvi, lai nodrošinātu darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem. 2014. gada beigās apgrūtināto aktīvu uzskaites un tirgus vērtība bija 3 590 tūkst. eiro.

12. EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTU VĒRTSPAPĪRI EIRO

2015. gadā Latvijas Banka iegādājās Latvijas valdības un starptautisko institūciju vērtspapīrus VSAIP ietvaros, un tāpēc bilances postenis "Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri" pieauga par 1 808.4 milj. eiro.

Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri un līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā. Tabulā atspoguļota Latvijas Bankas iegādāto VSAIP vērtspapīru un pārējo eiro zonas rezidentu vērtspapīru uzskaites vērtība un salīdzinājums ar šo vērtspapīru patieso vērtību 2015. gada un 2014. gada beigās. Patiesā vērtība noteikta, izmantojot kotētu cenu aktīvā tirgū (sk. arī 5. skaidrojumu).

(tūkst. eiro)

	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	2015	2014	2015	2014
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	1 808 374	–	1 798 721	–
Latvijas valdības vērtspapīri	472 158	–	466 374	–
Starptautisko institūciju vērtspapīri	1 336 216	–	1 332 347	–
Pārējie vērtspapīri	1 207 059	1 095 446	1 223 569	1 115 482
Līdz termiņa beigām neturētie parāda vērtspapīri	909 992	947 138	909 992	947 138
Līdz termiņa beigām turētie parāda vērtspapīri	297 067	148 308	313 577	168 344
Kopā	3 015 433	1 095 446	3 022 290	1 115 482

13. EIROSISTĒMAS IEKŠĒJĀS PRASĪBAS/SAISTĪBAS (-)

(tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2015	2014
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	13.1.	115 082	115 082
Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm	13.2.	163 480	163 480
Prasības par banknošu pārdali Eurosistēmā	13.4.	3 495 103	3 079 370
Citas prasības Eurosistēmā	13.5.	28 931	35 343
Eirosistēmas iekšējās prasības kopā		3 802 596	3 393 275
Saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un nacionālo centrālo banku korespondentkontiem (neto)	13.3.	-1 312 104	-796 980
Eirosistēmas iekšējās saistības kopā		-1 312 104	-796 980
Eirosistēmas tīrās iekšējās prasības kopā		2 490 492	2 596 295

13.1. Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā

Līdz ar Latvijas pievienošanos ES Latvijas Banka kļuva par ECB kapitāla daļu turētāju. Latvijas Bankas ECB kapitāla atslēga atbilstoši ECBS un ECB Statūtiem aprēķināta, pamatojoties uz datiem par tās iedzīvotāju skaitu un iekšzemes kopprodukta apjomu. NCB kapitāla atslēgas koriģē ik pēc pieciem gadiem vai agrāk, mainoties ES valstu skaitam. Kopš 2014. gada 1. janvāra Latvijas Bankas ECB kapitāla atslēga ir 0.2821%, kas atbilst 30 537 tūkst. eiro.

ECBS un ECB Statūti nosaka, ka eiro zonas NCB pilnā apjomā apmaksā tās parakstīto daļu ECB kapitālā, kā arī iemaksā ECB rezerves kapitālā, uzkrājumos, kas pielīdzināmi rezervēm, un finanšu instrumentu pārvērtēšanas kontā, šos maksājumus veicot proporcionāli savai daļai ECB kapitālā. Kopš 2014. gada 1. janvāra līdzdalība ECB kapitālā sastāv no apmaksātās daļas ECB kapitālā 30 537 tūkst. eiro, iemaksas finanšu instrumentu pārvērtēšanas kontā 42 752 tūkst. eiro un ECB nodoto ārējo rezervju tirgus vērtības un atbilstošās eiro denominētās prasības pret ECB vērtības starpības 41 793 tūkst. eiro apjomā (sk. arī 13.2. skaidrojumu).

ECB kapitāla daļas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū, un Latvijas Bankas līdzdalības ECB kapitālā apjomu iespējams palielināt vai samazināt vienīgi šajā skaidrojumā minētajos gadījumos.

	2015	2014
Eiropas Centrālās bankas kopējais parakstītā kapitāla apjoms (tūkst. eiro)	10 825 007	10 825 007
Latvijas Bankas parakstītā un apmaksātā daļa Eiropas Centrālās bankas kapitālā (tūkst. eiro)	30 537	30 537
Latvijas Bankas procentuālā daļa Eiropas Centrālās bankas kapitālā (%)	0.2821	0.2821

NCB procentuālās daļas ECB kapitālā (kapitāla atslēgas) 2015. gada un 2014. gada beigās bija šādas.
(%)

	2015	2014
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	2.4778	2.4778
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17.9973	17.9973
<i>Eesti Pank</i>	0.1928	0.1928
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	1.1607	1.1607
<i>Bank of Greece</i>	2.0332	2.0332
<i>Banco de España</i>	8.8409	8.8409
<i>Banque de France</i>	14.1792	14.1792
<i>Banca d'Italia</i>	12.3108	12.3108
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0.1513	0.1513
Latvijas Banka	0.2821	0.2821
<i>Lietuvos bankas</i>	0.4132	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0.2030	0.2030
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	0.0648	0.0648
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4.0035	4.0035
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1.9631	1.9631
<i>Banco de Portugal</i>	1.7434	1.7434
<i>Banka Slovenije</i>	0.3455	0.3455
<i>Národná banka Slovenska</i>	0.7725	0.7725
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1.2564	1.2564
Eiro zonas NCB starpsumma	70.3915	69.9783
<i>Bulgarian National Bank (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	0.8590	0.8590
<i>Česká národní banka</i>	1.6075	1.6075
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1.4873	1.4873
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0.6023	0.6023
<i>Lietuvos bankas</i>	–	0.4132
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1.3798	1.3798
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5.1230	5.1230
<i>Banca Națională a României</i>	2.6024	2.6024
<i>Sveriges Riksbank</i>	2.2729	2.2729
<i>Bank of England</i>	13.6743	13.6743
Ārpus eiro zonas esošo NCB starpsumma	29.6085	30.0217
Kopā	100.0000	100.0000

ECB kopējā parakstītā kapitāla apjoms 2015. gadā nemainījās. *Lietuvos bankas* pievienošanās Eirosistēmai radīja ECB kopējā apmaksātā kapitāla pieaugumu 43 052 tūkst. eiro apjomā.

NCB parakstītās un apmaksātās daļas ECB kapitālā 2015. gada un 2014. gada beigās bija šādas.

(tūkst. eiro)

	Parakstītais kapitāls		Apmaksātais kapitāls	
	2015	2014	2015	2014
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	268 222	268 222	268 222	268 222
<i>Deutsche Bundesbank</i>	1 948 209	1 948 209	1 948 209	1 948 209
<i>Eesti Pank</i>	20 871	20 871	20 871	20 871
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	125 646	125 646	125 646	125 646
<i>Bank of Greece</i>	220 094	220 094	220 094	220 094
<i>Banco de España</i>	957 028	957 028	957 028	957 028
<i>Banque de France</i>	1 534 899	1 534 899	1 534 899	1 534 899
<i>Banca d'Italia</i>	1 332 645	1 332 645	1 332 645	1 332 645
<i>Central Bank of Cyprus</i>	16 378	16 378	16 378	16 378
Latvijas Banka	30 537	30 537	30 537	30 537
<i>Lietuvos bankas</i>	44 729	–	44 729	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	21 975	21 975	21 975	21 975
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	7 015	7 015	7 015	7 015
<i>De Nederlandsche Bank</i>	433 379	433 379	433 379	433 379
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	212 506	212 506	212 506	212 506
<i>Banco de Portugal</i>	188 723	188 723	188 723	188 723
<i>Banka Slovenije</i>	37 400	37 400	37 400	37 400
<i>Národná banka Slovenska</i>	83 623	83 623	83 623	83 623
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	136 005	136 005	136 005	136 005
Eiro zonas NCB starpsumma	7 619 885	7 575 156	7 619 885	7 575 156
<i>Bulgarian National Bank (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	92 987	92 987	3 487	3 487
<i>Česká národní banka</i>	174 012	174 012	6 525	6 525
<i>Danmarks Nationalbank</i>	161 000	161 000	6 038	6 038
<i>Hrvatska narodna banka</i>	65 199	65 199	2 445	2 445
<i>Lietuvos bankas</i>	–	44 729	–	1 677
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	149 363	149 363	5 601	5 601
<i>Narodowy Bank Polski</i>	554 565	554 565	20 796	20 796
<i>Banca Națională a României</i>	281 710	281 710	10 564	10 564
<i>Sveriges Riksbank</i>	246 042	246 042	9 227	9 227
<i>Bank of England</i>	1 480 244	1 480 244	55 509	55 509
Ārpus eiro zonas esošo NCB starpsumma	3 205 122	3 249 851	120 192	121 869
Kopā	10 825 007	10 825 007	7 740 077	7 697 025

13.2. Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem eiro zonas NCB nodod ECB pārvaldīšanā noteiktu ārējo rezervju apjomu. Nododamo ārējo rezervju apjomu nosaka atbilstoši katras eiro zonas NCB procentuālajai daļai ECB kapitālā. Par ECB nodotajām ārējām rezervēm Latvijas Banka saņēma eiro denominētu prasību pret ECB 163 480 tūkst. eiro apjomā, t.i., proporcionāli pārējo eiro zonas NCB attiecīgo prasību vērtībai. ECB nodoto ārējo rezervju tirgus vērtības un atbilstošās eiro denominētās prasības vērtības starpība 41 793 tūkst. eiro apjomā uzrādīta kā līdzdalība ECB kapitālā (sk. arī 13.1. skaidrojumu). Par ECB nodotajām ārējām rezervēm Latvijas Banka saņem procentu ienākumus, kas tiek aprēķināti saskaņā ar ECB galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi (sk. arī 33. skaidrojumu).

13.3. Prasības/saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un nacionālo centrālo banku korespondentkontiem (neto)

TARGET2 sistēma ir reālā laika bruto norēķinu sistēma liela apjoma maksājumiem eiro. Prasības un saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem veidojas pārrobežu maksājumu rezultātā, par kuriem norēķini tiek veikti ar NCB līdzekļiem. Minēto norēķinu rezultātā veidojas divpusējas prasības un saistības NCB TARGET2 sistēmas kontos. Katru dienu tiek aprēķinātas šo divpusējo atlikumu neto pozīcijas, kas tiek attiecinātas uz ECB, katrai NCB veidojoties vienai neto pozīcijai attiecībā pret ECB. Tā tiek uzrādīta NCB bilancē kā tīrās prasības vai tīrās saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem.

2015. gadā kredītiestāžu un Latvijas Bankas veikto pārrobežu maksājumu rezultātā palielinājās saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un NCB korespondentkontiem (neto).

Par minētajām prasībām vai saistībām tiek maksāti procenti saskaņā ar ECB galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi.

13.4. Prasības par banknošu pārdali Eirosistēmā

Ievērojot to, ka eiro banknotes emitē eiro zonas NCB un ECB, tās savā bilancē uzrāda noteiktu daļu no kopējā Eirosistēmas emitēto eiro banknošu apjoma. Ņemot vērā, ka Latvijas Bankai piešķirtā daļa no kopējā emitēto eiro banknošu apjoma ir lielāka nekā Latvijas Bankas faktiski emitēto eiro banknošu apjoms (sk. 15. skaidrojumu), banknošu apgrozībā korekcijas rezultātā rodas attiecīgas prasības pret ECB par banknošu pārdali Eirosistēmā, kas uzrādītas bilances posteņī "Pārējās prasības Eirosistēmā" (sk. 13. skaidrojumu).

13.5. Citas prasības Eirosistēmā

Citas prasības Eirosistēmā ietver prasības pret ECB par tīro monetāro ienākumu pārdales rezultātu un par ECB starpperioda peļņas sadali.

Latvijas Bankas saņemtie monetārie ienākumi 2015. gadā bija lielāki par tās samaksātajiem monetārajiem ienākumiem. Tas radīja prasības pret ECB par tīro monetāro ienākumu pārdales rezultātu, kas 2015. gada beigās bija 25 675 tūkst. eiro (sk. arī 2.27. un 38. skaidrojumu).

Prasības par ECB starpperioda peļņas sadali 3 255 tūkst. eiro apjomā noteiktas atbilstoši Latvijas Bankas procentuālajai daļai ECB kapitālā (sk. arī 2.26. un 37. skaidrojumu).

14. PĀRĒJIE AKTĪVI

		(tūkst. eiro)	
	Skaidrojums	2015	2014
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	24.	47 561	2 638
Uzkrātie ienākumi par parāda vērtspapīriem		44 421	17 871
Pamatlīdzekļi	14.1.	38 844	40 256
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	14.2.	30 699	28 176
Nemateriālie aktīvi	14.3.	1 908	1 815
Pārējie uzkrātie ienākumi		1 161	391
Nākamo periodu izdevumi		1 056	875
Citi pārējie aktīvi		575	433
Kopā		166 225	92 455

14.1. Pamatlīdzekļi

(tūkst. eiro)

	Ēkas, teritorijas labiekārtošana un zeme	Telpu iekārtas un inventārs	Dator-technika, telekomunikāciju aparatūra	Naudas apstrādes, pārbaudes un glabāšanas iekārtas	Transportlīdzekļi	Pārējie pamatlīdzekļi	Kopā
2013. gada 31. decembrī							
Izmaksas	59 071	5 144	4 739	7 021	1 660	8 055	85 690
Uzkrātais nolietojums	-22 833	-3 990	-3 597	-4 475	-1 203	-6 621	-42 719
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	36 238	1 154	1 142	2 546	457	1 434	42 971
2014. gadā							
Pieaugums	212	82	832	356	65	86	1 633
Pārklasifikācija	-	-179	-	179	-	-	-
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-2 026	-50	-548	-113	-84	-284	-3 105
Izmaksu tīrās pārmaiņas	-1 814	-147	284	422	-19	-198	-1 472
Nolietojums	-2 139	-144	-387	-430	-62	-307	-3 469
Pārklasifikācija	-	178	-	-178	-	-	-
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	1 167	47	547	113	84	268	2 226
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-972	81	160	-495	22	-39	-1 243
2014. gada 31. decembrī							
Izmaksas	57 257	4 997	5 023	7 443	1 641	7 857	84 218
Uzkrātais nolietojums	-23 805	-3 909	-3 437	-4 970	-1 181	-6 660	-43 962
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	33 452	1 088	1 586	2 473	460	1 197	40 256
2015. gadā							
Pieaugums	739	65	591	192	143	404	2 134
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-39	-101	-343	-715	-26	-445	-1 669
Izmaksu tīrās pārmaiņas	700	-36	248	-523	117	-41	465
Nolietojums	-2 053	-129	-504	-423	-71	-288	-3 468
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	22	98	340	662	25	444	1 591
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-2 031	-31	-164	239	-46	156	-1 877
2015. gada 31. decembrī							
Izmaksas	57 957	4 961	5 271	6 920	1 758	7 816	84 683
Uzkrātais nolietojums	-25 836	-3 940	-3 601	-4 731	-1 227	-6 504	-45 839
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	32 121	1 021	1 670	2 189	531	1 312	38 844

Latvijas Bankas īpašumā un valdījumā esošās zemes kopējā kadastrālā vērtība 2015. gada un 2014. gada beigās bija 2 962 tūkst. eiro. Latvijas Bankas bilancē zeme uzrādīta sākotnējo izmaksu vērtībā (2015. gada un 2014. gada beigās – 2 375 tūkst. eiro).

Latvijas Bankas līgumsaistības par pamatlīdzekļu iegādi 2015. gada beigās bija 767 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 18 tūkst. eiro).

Latvijas Banka nelielu daļu no saviem pamatlīdzekļiem (telpas un iekārtas) iznomā. Aktīvu nomas līgumi, kuros Latvijas Banka ir iznomātājs, ir operatīvās nomas līgumi, tāpēc Latvijas Bankas bilancē iznomātie aktīvi uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā. Nomā maksājumi, izņemot tos, kuri tieši pārskaitīti valsts budžetā, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam. Iznomāto aktīvu nolietojums aprēķināts saskaņā ar 2.17. skaidrojuma aprakstītajiem principiem un atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā.

14.2. Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā

2015. gada un 2014. gada beigās Latvijas Bankai piederēja 1 070 SNB akciju, kas atbilda 0.19% no kopējā SNB parakstītā un apmaksātā kapitālā.

Latvijas Bankas īpašumā esošo SNB akciju kopējā nominālvērtība ir 5 350 tūkst. SDR (katras akcijas nominālvērtība ir 5 tūkst. SDR), kas apmaksāta 1 338 tūkst. SDR jeb 25% apmērā (sk. arī 46. skaidrojumu). Latvijas Bankas bilancē 2015. gada un 2014. gada beigās SNB akcijas uzrādītas patiesajā vērtībā. SNB akcijas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū. Pēc Latvijas Bankas vadības vērtējuma piemērotākā SNB akciju patiesās vērtības noteikšanas metode ir 70% no SNB tīrajiem aktīviem, pamatojoties uz aktuālākajiem publicētajiem SNB finanšu pārskatiem. Šo novērtēšanas metodi SNB izmantoja, nosakot tās emitēto akciju cenu, un arī Hāgas Starptautiskā tiesa to atzinusi par piemērotu akciju novērtēšanai, tās atpērkot no SNB bijušajiem privātajiem akcionāriem. Saskaņā ar SNB Statūtiem tās akcionāri ir vienīgi centrālās bankas. SNB akciju patiesā vērtība 2015. gada beigās bija 30 699 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 28 176 tūkst. eiro).

14.3. Nemateriālie aktīvi

	(tūkst. eiro)
2013. gada 31. decembrī	
Izmaksas	6 239
Uzkrātā amortizācija	-5 582
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	657
2014. gadā	
Pieaugums	1 374
Amortizācija	-216
2014. gada 31. decembrī	
Izmaksas	7 613
Uzkrātā amortizācija	-5 798
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	1 815
2015. gadā	
Pieaugums	347
Izslēgtie nemateriālie aktīvi	-1 452
Izmaksu tīrās pārmaiņas	-1 105
Amortizācija	-254
Izslēgto nemateriālo aktīvu uzkrātā amortizācija	1 452
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	1 198
2015. gada 31. decembrī	
Izmaksas	6 508
Uzkrātā amortizācija	-4 600
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	1 908

15. BANKNOTES APGROZĪBĀ

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Eiro banknotes	3 992 436	3 771 356
Latvijas Bankas emitētās eiro banknotes	497 333	691 986
Banknošu pārdales Eirosistēmā korekcija	3 495 103	3 079 370
Lata banknotes	-	77 814
Kopā	3 992 436	3 849 170

Sākot ar 2015. gada 1. janvāri, apgrozībā esošās lata banknotes, kas vēl nav apmainītas pret eiro, izslēgtas no bilances posteņa "Banknotes apgrozībā" un uzrādītas bilances postenī "Pārējās saistības". Latvijas Bankas emitētās eiro monētas un neapmainītās lata monētas arī uzrādītas bilances postenī "Pārējās saistības" (sk. arī 22. skaidrojumu).

16. SAISTĪBAS EIRO PRET EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJU REZULTĀTĀ

16.1. Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)

Pieprasījuma noguldījumu konti ietver kredītiestāžu, kurām ir pienākums glabāt obligātās rezerves, līdzekļu atlikumus. Rezervju prasību ietvaros par šiem kontiem tiek maksāta atlīdzība saskaņā ar pēdējo pieejamo Eirosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto procentu likmi. Konta atlikumam, kas pārsniedz rezervju prasībās paredzēto apjomu, kopš 2014. gada jūnija piemērota zemākā no procentu likmēm (0% vai ECB noguldījumu iespējas procentu likme). Latvijas Bankā 2015. gada beigās izvietoto pieprasījuma noguldījumu kontu atlikums bija 4 784 410 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 2 073 356 tūkst. eiro), t.sk. obligātās rezerves 230.6 milj. eiro (2014. gada beigās – 206.0 milj. eiro).

16.2. Noguldījumu iespēja

Noguldījumu iespēja ir Eirosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru kredītiestādes izmanto, lai veiktu noguldījumus uz nakti par iepriekš noteiktu procentu likmi. Latvijas Bankā 2015. gada beigās nebija izvietoti šādi noguldījumi (2014. gada beigās noguldījumu apjoms bija 350 000 tūkst. eiro).

17. PĀRĒJĀS SAISTĪBAS EIRO PRET EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM

Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm veidoja naudas līdzekļi, kas saņemti kā nodrošinājums biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem (2015. gada beigās – 8 830 tūkst. eiro; 2014. gada beigās – 540 tūkst. eiro).

18. SAISTĪBAS EIRO PRET CITIEM EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTIEM

Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem ietver Latvijas valdības un citu finanšu institūciju pieprasījuma noguldījumus. Valdības noguldījumi ietver Latvijas Bankas pieņemtos Valsts kases pieprasījuma noguldījumus, Latvijas Bankai veicot Latvijas valdības finanšu aģenta funkcijas (sk. arī 43. skaidrojumu).

Citu finanšu institūciju noguldījumi galvenokārt ietver FKTK un tās pārvaldībā esošo Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļus 106 952 tūkst. eiro apjomā (2014. gada beigās – 73 562 tūkst. eiro).

19. SAISTĪBAS EIRO PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem 2015. gada beigās galvenokārt veidoja naudas līdzekļi, kas saņemti kā nodrošinājums darījumiem ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem 8 423 tūkst. eiro apjomā.

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Citas finanšu institūcijas	8 423	490
Starptautiskais Valūtas fonds	474	444
Eiropas Komisija	202	23 052
Kopā	9 099	23 986

20. SAISTĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTIEM

Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem ietver Latvijas valdības pieprasījuma noguldījumus ārvalstu valūtā (2015. gada beigās – 155 228 tūkst. eiro; 2014. gada beigās – 144 579 tūkst. eiro; sk. arī 43. skaidrojumu).

21. SAISTĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

2015. gada beigās saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem veidoja naudas līdzekļi, kas saņemti kā nodrošinājums darījumiem ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem (2015. gada beigās – 478 tūkst. eiro; 2014. gada beigās – 0).

22. PĀRĒJĀS SAISTĪBAS

(tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2015	2014
Lata banknotes apgrozībā		71 261	–
Lata monētas apgrozībā	22.1.	64 265	64 741
Eiro monētas apgrozībā	22.1.	52 484	43 742
Uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam	36.	50 100	14 800
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	24.	14 144	51 894
Uzkrātie izdevumi un tamlīdzīgas saistības		5 170	3 801
Nodokļu saistības	22.2.	197	175
Citas pārējās saistības		1 232	936
Kopā		258 853	180 089

22.1. Monētas apgrozībā

Papildus bilances saistībās uzrādītajām Latvijas Bankas emitētajām lata un eiro apgrozības monētām 2015. gada beigās apgrozībā bija arī eiro kolekcijas monētas, lata jubilejas un piemiņas monētas un dārgmetāla apgrozības monētas (kopējā nominālvērtība – 5 787 tūkst. eiro; 2014. gada beigās – 5 627 tūkst. eiro). Šīs apgrozībā esošās monētas nav ietvertas bilances postenī "Pārējās saistības" (sk. arī 2.21. skaidrojumu).

22.2. Nodokļu saistības

2015. gada un 2014. gada beigās Latvijas Bankas nodokļu saistības bija šādas.

(tūkst. eiro)

	IIN	VSAOI (darba devējs)	VSAOI (darba ņēmējs)	NĪN	PVN	Pārējie nodokļi un nodevas	Kopā
Saistības 2013. gada 31. decembrī	–	1	–	–	207	3	211
2014. gadā							
Aprēķināts	3 288	3 382	1 547	154	827	2	9 200
Atlikto saistību pieaugums	–	94	–	–	–	–	94
Samaksāts	–3 288	–3 477	–1 547	–154	–859	–5	–9 330
Saistības 2014. gada 31. decembrī	–	–	–	–	175	0	175
2015. gadā							
Aprēķināts	2 969	3 518	1 462	150	840	2	8 941
Atlikto saistību samazinājums	–	–239	–	–	–	–	–239
Samaksāts	–2 969	–3 273	–1 460	–150	–826	–2	–8 680
Saistības 2015. gada 31. decembrī	–	6	2	–	189	0	197

Papildus šajā skaidrojumā uzrādītajiem nodokļu maksājumiem Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu 65% apmērā, t.sk. maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu (2015. gadā – 23 894 tūkst. eiro; 2014. gadā – 38 349 tūkst. eiro; sk. arī 23. un 43. skaidrojumu). Latvijas Banka nav uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja.

23. KAPITĀLS UN REZERVES

(tūkst. eiro)

	Pamatkapitāls	Rezerves kapitāls	Pārvērtēšanas kots	Pārskata gada peļņa	Kapitāls un rezerves
2013. gada 31. decembrī	35 572	244 283	131 140	58 998	469 993
2014. gadā					
Tīrās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un pārvērtēšanas rezultāta atzišanas peļņas un zaudējumu aprēķinā rezultātā	x	x	10 485	x	10 485
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-38 349	-38 349
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	20 649	x	-20 649	0
Pamatkapitāla palielināšana	64 428	-64 428	x	x	0
Pārskata gada peļņa	x	x	x	36 760	36 760
2014. gada 31. decembrī	100 000	200 504	141 625	36 760	478 889
2015. gadā					
Tīrās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un pārvērtēšanas rezultāta atzišanas peļņas un zaudējumu aprēķinā rezultātā	x	x	-33 677	x	-33 677
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-23 894	-23 894
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	12 866	x	-12 866	0
Pārskata gada peļņa	x	x	x	30 037	30 037
2015. gada 31. decembrī	100 000	213 370	107 948	30 037	451 355

Latvijas Bankas kapitālu un rezerves veido pamatkapitāls, rezerves kapitāls, pārvērtēšanas kots, kā arī nesadalītā pārskata gada peļņa.

Tiesību akti nenosaka kapitāla pietiekamības prasības Latvijas Bankai, tomēr tās kapitāla apjomam jābūt atbilstošam, lai veicinātu uzticēšanos īstenojamajai monetārajai politikai un nodrošinātu Latvijas Bankas darbību un finansiālo neatkarību, īstenojot ECBS un ECB Statūtus un likumā "Par Latvijas Banku" noteiktos uzdevumus. Monetārās politikas īstenošana, kā arī pakļautība citiem finanšu un darbības riskiem var negatīvi ietekmēt Latvijas Bankas ienākumus vai radīt zaudējumus, kas sedzami no Latvijas Bankas kapitāla un rezervēm.

Latvijas Bankas pamatkapitālu veido valsts piešķirtie līdzekļi, pārvedumi no rezerves kapitāla un Latvijas Bankas peļņas atskaitījumi.

Likums "Par Latvijas Banku" nosaka, ka Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu, kas aprēķināta, piemērojot likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" rezidentiem noteikto nodokļa likmi, un veic maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu 50% apmērā no pārskata gadā gūtās peļņas, kā arī to, ka Latvijas Bankas padomei, apstiprinot gada pārskatu, ir tiesības pieņemt lēmumu par maksājuma procentu apmēra samazināšanu par valsts kapitāla izmantošanu, ja tas nepieciešams Latvijas Bankas rezerves kapitāla palielināšanai saistībā ar finanšu riskiem, kuriem Latvijas Banka pakļauta tās uzdevumu izpildē. 2015. gada un 2014. gada beigās spēkā esošā Latvijas rezidentiem noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme bija 15%. Tādējādi, ja Latvijas Bankas padome neņemj citādi, valsts ieņēmumos 15 dienu laikā pēc tam, kad Latvijas Bankas padome apstiprinājusi 2015. gada pārskatu, ieskaitāmi 65% no Latvijas Bankas pārskata gadā gūtās peļņas jeb 19 524 tūkst. eiro.

Pēc minēto atskaitījumu veikšanas saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" Latvijas Bankas peļņas atlikums ieskaitāms rezerves kapitālā. Rezerves kapitāls izveidots iespējamo zaudējumu segšanai.

Pārvērtēšanas kots ietver finanšu instrumentu un zelta pozitīvo pārvērtēšanas rezultātu. Grāmatvedības politika, kas saskaņota ar ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteiktajiem grāmatvedības pamatprincipiem un aprakstīta 2. skaidrojumā, nosaka, ka tikai pēc finanšu instrumenta atsavināšanas vai norēķinu veikšanas realizētie guvumi tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet nerealizētie guvumi – bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve, jo tas veicina kapitāla saglabāšanu finanšu instrumentu cenu, procentu likmju un valūtas kursu pārmaiņu apstākļos.

Pārvērtēšanas konta pārmaiņas 2015. un 2014. gadā bija šādas.

(tūkst. euro)

	2015	Atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2014
Sākotnējais pārvērtēšanas konts	27 952	x	x	-13 543	41 495
Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve	28 190	-	2 523	-	25 667
Ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	25 060	214	-1 438	-2 225	28 509
Procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts	185	48	137	-	-
Vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	26 561	13 371	-14 759	-18 005	45 954
Kopā	107 948	13 633	-13 537	-33 773	141 625

	2014	Atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	Klasifikā- cijas maiņa	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2013
Sākotnējais pārvērtēšanas konts	41 495	x	23 055	x	-15 735	34 175
Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve	25 667	-	-	-270	-	25 937
Ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	28 509	133	-23 055	8 350	-	43 081
Vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	45 954	1 512	-	27 926	-11 431	27 947
Kopā	141 625	1 645	0	36 006	-27 166	131 140

Ievērojot ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteikto, 2014. gada 1. janvārī Latvijas Banka uzkrāto ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas rezultātu pārklasificēja uz sākotnējo pārvērtēšanas kontu. Sākotnējais pārvērtēšanas konts ietver arī pirms grāmatvedības politikas maiņas 2007. gada 1. janvārī uzkrāto finanšu instrumentu un zelta pārvērtēšanas rezultātu.

Sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikumu atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā, lai kompensētu zemākus ienākumus par prasībām par banknošu pārdali Eirosistēmā saskaņā ar koeficientiem, kurus saskaņā ar ECB Padomes lēmumiem piemēro prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā atļūdzināmās daļas korekcijas aprēķinam pirmos sešus gadus pēc NCB pievienošanās Eirosistēmai (sk. 33. skaidrojumu). Peļņas un zaudējumu aprēķinā atzīstamo summu attiecīgajā gadā aprēķina, reizinot sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikumu 2014. gada 1. janvārī ar 33. skaidrojumā norādīto attiecīgā gada kompensācijas summas aprēķina koeficienta īpatsvaru šo koeficientu kopsummā pārejas periodā, kurā prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā korekciju summas tiek aprēķinātas.

Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve izveidota, lai uzskaitītu SNB akciju pārvērtēšanas rezultātu.

24. ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI UN VALŪTAS MAIŅAS TAGADNES LĪGUMI

Lai pārvaldītu ar ieguldījumiem saistīto procentu likmju risku un valūtas risku, Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes un tagadnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem, vērtspapīru nākotnes darījumus un darījumus ar biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem.

(tūkst. eiro)

	Līgumvērtība vai nosacītā vērtība		Uzskaites vērtība			
			Aktīvi		Saistības	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	4 384 675	3 451 371	46 517	1 693	13 217	51 463
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	359 907	105 401	560	–	432	289
Vērtspapīru nākotnes darījumi	723 093	382 093	299	945	447	142
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	16 385	6 460	185	x	48	x
Kopā	x	x	47 561	2 638	14 144	51 894
Atvasinātie biržā tirgotie līgumi						
Procentu likmju nākotnes līgumi	573 263	439 495	x	x	x	x
Valūtas maiņas nākotnes līgumi	179 512	187 615	x	x	x	x

Atvasināto biržā netirgoto līgumu un valūtas maiņas tagadnes līgumu uzskaites vērtība uzrādīta bilances postenī "Pārējie aktīvi" vai "Pārējās saistības" (sk. arī 14. un 22. skaidrojumu). Tā kā par atvasināto biržā tirgoto līgumu patiesās vērtības pārmaiņām veikts norēķins, tās uzrādītas kā pieprasījuma noguldījumi attiecīgajā bilances aktīvu postenī.

Biržā netirgoto līgumu tīrās uzskaites vērtības un tīrās patiesās vērtības salīdzinājums 2015. gada un 2014. gada beigās bija šāds. Patiesā vērtība noteikta, izmantojot diskontēto naudas plūsmu modeli un naudas tirgus procentu likmes (tirgū novērojami dati; sk. 5. skaidrojumu).

(tūkst. eiro)

	Tīrā patiesā vērtība		Tīrā uzskaites vērtība		Starpība	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	30 561	–50 576	33 300	–49 770	–2 739	–806
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	129	–289	128	–289	1	–
Kopā	30 690	–50 865	33 428	–50 059	–2 738	–806

NOZĪMĪGĀKIE RISKI UN TO PĀRVALDĪŠANAS PRINCIPI

25. RISKU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie ar Latvijas Bankas darbību saistītie riski ir finanšu riski un darbības riski. Latvijas Banka risku pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas risku pārvaldīšanas politiku". Latvijas Bankas valde izveidojusi Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem atbilstošu risku pārvaldības sistēmu, kas tiek pilnveidota, ievērojot finanšu tirgus attīstību un pārmaiņas ārējā vidē un Latvijas Bankas darbībā. Latvijas Bankas finanšu risku un darbības risku pārvaldīšanu pārbauda Iekšējā audita pārvalde. Minēto risku pārvaldīšanu attiecīgajā jomā pārrauga Latvijas Bankas budžeta komisija, Latvijas Bankas drošības uzraudzības komisija un Latvijas Bankas revīzijas komiteja, kurās darbojas Latvijas Bankas padomes locekļi.

25.1. Finanšu riski

Nozīmīgākie finanšu riski, kam ikdienā pakļauta Latvijas Banka, ir tirgus risks (cenas, procentu likmju un valūtas risks), kredītrisks un likviditātes risks.

Latvijas Banka ar tās ieguldījumiem saistītos finanšu riskus pārvalda saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto kārtību, kurā noteiktās ieguldījumu politikas galvenie principi izklāstīti 4. skaidrojumā. Ieguldījumi tiek pārvaldīti, tos sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Finanšu instrumentu ieguldījumu portfeļiem noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi. Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa kontrolē ieguldījumu atbilstību noteiktajām prasībām.

Ieguldījumu, t.sk. ar tiem saistīto finanšu risku, pārvaldīšanai izveidotā Latvijas Bankas investīciju komiteja izstrādā ieguldījumu pārvaldīšanas stratēģiju, apstiprina ieguldījumu veikšanas taktiku un nosaka detalizētākus finanšu risku limitus, kā arī pārrauga ārējo pārvaldītāju darbību. Latvijas Bankas investīciju komiteja reizi ceturksnī pārskata ieguldījumu stratēģiju, bet reizi nedēļā saņem un izvērtē finanšu ieguldījumu portfeļu vadītāju ziņojumus par notikumiem finanšu tirgos un viņu sagatavotās finanšu tirgus attīstības prognozes, finanšu risku vadītāju ziņojumus, kā arī apstiprina ieguldījumu pārvaldīšanas taktiku nākamajai nedēļai. Tirgus operāciju pārvalde regulāri informē Latvijas Bankas padomi un valdi par ieguldījumu pārvaldīšanas rezultātiem.

VSAIP ietvaros Latvijas Banka veic aktīvu iegādes saskaņā ar ECB Padomes lēmumiem. Latvijas Banka tās īsteno un finanšu riskus pārvalda atbilstoši ECB Padomes pamatnostādnēm un Latvijas Bankas valdes pieņemtajai kārtībai. Finanšu riski, kas rodas monetārās politikas īstenošanas rezultātā, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā, izņemot riskus saistībā ar VSAIP ietvaros Latvijas Bankas veiktajām Latvijas valdības vērtspapīru iegādēm.

25.1.1. Tirgus risks

Tirgus risks raksturo iespēju ciest zaudējumus finanšu tirgus faktoru (piemēram, procentu likmju vai valūtas kursu) nelabvēlīgu pārmaiņu dēļ.

Procentu likmju risku Latvijas Bankai galvenokārt rada ieguldījumi procentu likmju maiņai pakļautos ārvalstu parāda vērtspapīros un atvasinātajos procentu likmju finanšu instrumentos, kas izmantoti ieguldījumu pārvaldīšanas ietvaros. Latvijas Banka pārvalda procentu likmju risku, izmantojot katram ieguldījumu portfelim atsevišķi noteikto modificētā procentu riska indeksa (*modified duration*) limitu.

Latvijas Bankas pakļautību valūtas riskam nosaka tās ieguldījumu struktūra. Latvijas Banka pārvalda valūtas risku, nosakot, ka neitrālais portfelis ir izteikts eiro, novēršot valūtas risku, un izmantojot sekošanas novirzes (*tracking error*) limitus attiecībā pret atbilstošo neitrālo portfeli. Sekošanas novirzi aprēķina kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmo gada ienesīgumu starpības standartnovirzi. 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru un valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļos un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļos iekļauto ieguldījumu (sk. 4. skaidrojumu) kopējais tirgus risks un kredītrisks tiek ierobežots, nosakot maksimāli pieļaujamo sekošanas novirzi. Sekošanas novirze 2015. un 2014. gadā atspoguļota 28. skaidrojumā.

Ieguldījumu portfeļu, izņemot piesaistīto ieguldījumu portfeļus, neitrālā portfeļa valūta ir eiro. Piesaistīto ieguldījumu portfeļiem neitrālo valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību valūtai. Novirzes no neitrālās valūtas struktūras rada atklāto valūtas pozīciju. Lai panāktu atklāto valūtas pozīciju atbilstību limitiem, Latvijas Banka ierobežo valūtas risku, izmantojot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus.

Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa kontrolē ieguldījumu portfeļu modificētā procentu likmju riska indeksa, sekošanas novirzes un atklāto valūtas pozīciju atbilstību Latvijas Bankas padomes pieņemtajai kārtībai un attiecīgajiem Latvijas Bankas investīciju komitejas lēmumiem.

Latvijas Bankas pakļautība tirgus riskam (stāvoklis 2015. gada un 2014. gada beigās) atspoguļota 26.–28. skaidrojumā.

25.1.2. Kredītrisks

Kredītrisks raksturo iespēju ciest zaudējumus darījuma partnera saistību neizpildes dēļ. Latvijas Bankai kredītrisks galvenokārt rodas, veicot ieguldījumus ārvalstu finanšu instrumentos, kā arī monetārās politikas operāciju rezultātā. Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ar monetārās politikas īstenošanu saistītie riski, tiem īstenojoties, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā, izņemot riskus saistībā ar VSAIP ietvaros Latvijas Bankas veiktajām Latvijas valdības vērtspapīru iegādēm.

Latvijas Banka ierobežo ar ieguldījumiem ārvalstu finanšu instrumentos saistīto kredītrisku, nosakot limitus ieguldījumiem ar dažādu kredīt kvalitāti. Kredīt kvalitāte tiek noteikta, pamatojoties uz starptautisko kredītreitingu aģentūru *Fitch Ratings*, *Moody's Investors Service*, *Standard & Poor's* un *DBRS* noteiktajiem kredītreitingiem. Ieguldījumus atļauts veikt OECD valstīs reģistrētajos noteiktas kredīt kvalitātes finanšu instrumentos, kā arī Latvijas valdības vērtspapīros. Ierobežojumi noteikti arī maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī ar vienu partneri noslēgto un viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam. Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru nākotnes darījumi daļēji nodrošināti ar īstermiņa finanšu instrumentiem. Lai samazinātu kredītrisku attiecībā uz biržā netirgoto atvasināto finanšu instrumentu darījuma partneriem, Latvijas Banka slēdz ar tiem Starptautiskās Mijmaiņas darījumu un atvasināto finanšu instrumentu asociācijas (*International Swaps and Derivatives Association, Inc.*; ISDA) standartizētos līgumus (*ISDA Master Agreement*) un to pielikumus par finanšu nodrošinājumu (*Credit Support Annex*), kā arī ar

nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļu ārējie pārvaldītāji slēdz ar darījuma partneriem *Treasury Market Practices Group* (TMPG) standartizētos līgumus (*Master Securities Forward Transaction Agreement*). Lai kontrolētu ar Latvijas Bankas ieguldījumiem saistīto kredītrisku, Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa uzrauga esošā kredītriska atbilstību Latvijas Bankas padomes pieņemtajai kārtībai.

Kredītiestādēm 2015. un 2014. gadā izsniegtie aizdevumi monetārās politikas operāciju rezultātā bija nodrošināti ar vērtspapīru ķīlu atbilstoši ECB noteiktajām prasībām. Tirgus operāciju pārvalde regulāri kontrolē attiecīgo aizdevumu nodrošinājuma pietiekamību un tā atbilstību ECB noteiktajām prasībām, kā arī uztur Latvijas Republikā emitēto un glabāto monetārās politikas operācijās izmantojamo atbilstošo vērtspapīru sarakstu.

Latvijas Bankas pakļautība kredītriskam (stāvoklis 2015. gada un 2014. gada beigās) atspoguļota 30.–32. skaidrojumā.

25.1.3. Likviditātes risks

Likviditātes risks raksturo nespēju īsā laikā un par konkurējošu tirgus cenu realizēt ieguldījumus. Līdz ar Latvijas dalību eiro zonā mazinājusies likviditātes nepieciešamība, kā arī risks, kas izriet no nespējas laikus izpildīt saistības. Īstenojot ieguldījumu stratēģiju, Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, noteiktu ieguldījumu apjomu izvietojot likvidos starptautisko institūciju, ārvalstu valdību un korporatīvā sektora emitētos parāda vērtspapīros, īstermiņa noguldījumos ārvalstu finanšu institūcijās un citos finanšu instrumentos. Latvijas Bankas aktīvu un saistību likviditātes struktūra 2015. gada un 2014. gada beigās atspoguļota 29. skaidrojumā.

Likviditātes risku var ierobežot, diversificējot ieguldījumus. Tāpēc Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, nosakot ierobežojumus maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam.

25.2. Darbības riski

Darbības riski saistīti ar iespējamu negatīvu ietekmi uz Latvijas Bankas darbību, reputāciju vai finansēm neatbilstošas vai kļūdainas procesa izpildes, Latvijas Bankas amatpersonas vai darbinieka rīcības, informācijas sistēmu infrastruktūras vai informācijas sistēmas vai infrastruktūras neatbilstošas darbības vai nepieejamības dēļ vai ārēju apstākļu dēļ.

Latvijas Bankas darbības risku pārvaldīšanu atbilstoši Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem īsteno Latvijas Bankas valde, kas izveidojusi Latvijas Bankas darbības risku vadības komiteju, kura ikdienā nodrošina darbības risku pārvaldīšanas procesa ietvaros veicamo pasākumu koordināciju un sniedz atbalstu Latvijas Bankas valdei darbības risku pārvaldīšanas jomā. Komiteju vada Latvijas Bankas valdes loceklis, un tajā darbojas Latvijas Bankas darbības risku vadītājs, informācijas risku vadītājs, Aizsardzības pārvaldes vadītājs un Tehniskās pārvaldes vadītājs.

Latvijas Bankas informācijas un informācijas sistēmu drošības pārvaldīšanu organizē un veic atbilstoši Latvijas Bankas padomes pieņemtajai "Latvijas Bankas informācijas un informācijas sistēmu drošības politikai". Lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti, pieejamību un integritāti, Latvijas Bankā informāciju klasificē pēc konfidencialitātes un pieejamības un aizsargā pret nesankcionētu apstrādi, izmantošanu un izpaušanu. Latvijas Bankas informācijas sistēmām atkarībā no to ietekmes uz procesu izpildi un apstrādātās informācijas konfidencialitātes, integritātes un pieejamības prasībām nosaka klasifikācijas līmeni. Latvijas Bankas informācijas sistēmu īpašnieki sadarbībā ar Informācijas sistēmu pārvaldi nosaka informācijas sistēmas lietošanas nosacījumus un piekļuves tiesības, kā arī nodrošina attiecīgās informācijas sistēmas risku analīzes veikšanu. Informācijas sistēmu pārvalde nodrošina Latvijas Bankas informācijas sistēmu infrastruktūras funkcionalitātes un veiktspējas atbilstību informācijas sistēmām izvirzītajām prasībām un tās drošu un nepārtrauktu darbību. Latvijas Bankā regulāri tiek analizēti informācijas sistēmu un elektroniski glabājamās informācijas drošības apdraudējumi un pilnveidoti aizsardzības pasākumi un rīki.

Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas politiku", ievērojot starptautiski atzītus standartus un ECB rekomendācijas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā.

Latvijas Bankā tiek nodrošināta regulāra darbinieku izglītošana informācijas un informācijas sistēmu drošības, risku pārvaldīšanas un darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā.

Pret fiziskiem apdraudējumiem aizsargātu vidi Latvijas Bankas objektos un naudas un citu vērtību pārvaldījumos organizē un nodrošina saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas fiziskās drošības politiku" un citiem Latvijas Bankas tiesību aktiem, kas regulē Latvijas Bankas fiziskās drošības pārvaldīšanas kārtību. Latvijas Bankas darbiniekiem tiek organizētas mācības rīcībai ugunsgrēka gadījumā, kā arī regulāri notiek Aizsardzības pārvaldes darbinieku mācības viņu sagatavotības uzturēšanai un pilnveidei.

Darbības risku ierobežošanas pasākumu ietvaros Latvijas Banka ir apdrošināta pret noteiktu darbības risku iespējamām sekām.

2015. gadā darbības riski, t.sk. ar Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības, informācijas un informācijas sistēmu, kā arī ar fiziskās drošības nodrošināšanu saistītie riski, tika atbilstoši pārvaldīti, un tie nav būtiski traucējuši Latvijas Bankas darbību.

26. VALŪTU STRUKTŪRA

(tūkst. eiro)

	EUR	USD	JPY	CAD	GBP	Zelts	Pārējie	Kopā
2015. gada 31. decembrī								
Kopā aktīvi	7 460 510	2 371 111	429 391	195 462	447 962	207 670	6 581	11 118 687
Kopā saistības	11 011 323	77 367	11 264	177	18 517	–	39	11 118 687
Bilances tīrā pozīcija	–3 550 813	2 293 744	418 127	195 285	429 445	207 670	6 542	0
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija	3 588 618	–2 296 007	–417 171	–193 680	–429 807	–207 686	–10 850	33 417
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	37 805	–2 263	956	1 605	–362	–16	–4 308	33 417
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas struktūra (%)	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
Neitrālā valūtas struktūra (%)	0	0	0	0	0	0	0	0
2014. gada 31. decembrī								
Kopā aktīvi	4 928 769	1 689 358	385 456	303 995	299 815	210 774	206 341	8 024 508
Kopā saistības	7 929 904	66 766	10 148	186	17 402	–	102	8 024 508
Bilances tīrā pozīcija	–3 001 135	1 622 592	375 308	303 809	282 413	210 774	206 239	0
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija	2 950 588	–1 618 727	–373 470	–307 431	–278 226	–210 790	–211 200	–49 256
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–50 547	3 865	1 838	–3 622	4 187	–16	–4 961	–49 256
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas struktūra (%)	–0.6	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	–0.1	–0.6
Neitrālā valūtas struktūra (%)	0	0	0	0	0	0	0	0

27. PROCENTU LIKMJU MAIŅAS TERMIŅŠ

Tabulā atspoguļoti Latvijas Bankas aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņi, kas pakļauti procentu likmju pārmaiņām. Tajā iekļautie posteņi uzrādīti to uzskaites vērtībā, izņemot ārpusbilances posteņos iekļautos biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumus un vērtspapīru nākotnes darījumus, kas uzrādīti to nosacītajā vērtībā. Tabulā iekļautie posteņi klasificēti pēc pārskata gada 31. decembrim tuvākā – procentu likmju maiņas vai atlikušā līguma termiņa – datuma.

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.	1–3 gadi	Ilgāk par 3 gadiem	Kopā
2015. gada 31. decembrī						
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	279 286	40 846	71 092	693 441	1 700 697	2 785 362
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	3 951	–	–	231 896	304 966	540 813
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	5 313	25 997	–	84 825	53 346	169 481
Aizdevumi eiro, kas izsniegti eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	10 000	–	–	63 210	190 520	263 730
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	52	–	–	–	–	52
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	32 328	–	30 502	264 782	2 687 820	3 015 432
Eirosistēmas iekšējās prasības	3 687 513	–	–	–	–	3 687 513
Pārējie aktīvi	907	695	421	8 587	33 997	44 607
Kopā procentu likmju maiņai pakļautie aktīvi	4 019 350	67 538	102 015	1 346 741	4 971 346	10 506 990
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	4 784 410	–	–	–	–	4 784 410
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	8 830	–	–	–	–	8 830
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	145 008	–	–	–	–	145 008
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	8 584	–	–	–	–	8 584
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	155 228	–	–	–	–	155 228
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	478	–	–	–	–	478
Eirosistēmas iekšējās saistības	1 312 104	–	–	–	–	1 312 104
Kopā procentu likmju maiņai pakļautās saistības	6 414 642	–	–	–	–	6 414 642
Bilances tīrā pozīcija	–2 395 292	67 538	102 015	1 346 741	4 971 346	4 092 348
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	5 369 658	–	83 793	239 720	522 505	6 215 676
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	5 733 023	–	–	6 797	442 439	6 182 259
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–2 758 657	67 538	185 808	1 579 664	5 051 412	4 125 765
2014. gada 31. decembrī						
Kopā procentu likmju maiņai pakļautie aktīvi	4 357 637	93 543	53 358	1 595 893	1 365 910	7 466 341
Kopā procentu likmju maiņai pakļautās saistības	3 295 281	–	–	–	–	3 295 281
Bilances tīrā pozīcija	1 062 356	93 543	53 358	1 595 893	1 365 910	4 171 060
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	4 004 686	–	–	280 929	283 887	4 569 502
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	4 364 440	9 884	1 235	1 977	241 222	4 618 758
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	702 602	83 659	52 123	1 874 845	1 408 575	4 121 804

28. SEKOŠANAS NOVIRZE

1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru un valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļos un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļos iekļauto ieguldījumu pakļautību kopējam tirgus riskam un kredīriskam raksturo sekošanas novirze, ko mēra kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmās gada ienesīgumu starpības standartnovirzi (sk. arī 25.1. skaidrojumu). 2015. gada un 2014. gada beigās 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļiem faktiskā (*ex post*) sekošanas novirze bija attiecīgi 25 bāzes punkti un 19 bāzes punktu un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļiem – attiecīgi 76 bāzes punkti un 66 bāzes punkti. Valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelim faktiskā (*ex post*) sekošanas novirze 2015. gada beigās bija 37 bāzes punkti.

Paredzamā (*ex ante*) sekošanas novirze gada laikā bija šādos bāzes punktu intervālos.

	Uzskaites vērtība (gada beigās; tūkst. eiro)	Paredzamā sekošanas novirze (darbadienu skaits)		
		10–39	40–69	70–99
2015. gadā				
1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	3 561 588	250	–	–
Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļi	536 233	60	165	25
Valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	371 829	63	–	–
2014. gadā				
1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	3 665 508	249	–	–
Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļi	267 672	–	41	208

29. LIKVIDITĀTES STRUKTŪRA

Likviditātes struktūrā aktīvu posteņi uzrādīti atkarībā no Latvijas Bankas spējas tos pārvērst naudā. Saistību posteņi uzrādīti pēc to gaidāmā dzēšanas termiņa.

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā
2015. gada 31. decembrī				
Aktīvi				
Zelts un zeltā izteiktās prasības	207 670	–	–	207 670
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	2 949 979	–	–	2 949 979
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	541 073	–	–	541 073
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	169 490	–	–	169 490
Aizdevumi eiro, kas izsniegti eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	10 000	253 730	–	263 730
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	2 491	–	–	2 491
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	3 015 433	–	–	3 015 433
Eirosistēmas iekšējās prasības	28 931	–	3 773 665	3 802 596
Pārējie aktīvi	93 143	–	73 082	166 225
Kopā aktīvi	7 018 210	253 730	3 846 747	11 118 687
Saistības				
Banknotes apgrozībā	–	–	3 992 436	3 992 436
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	4 784 410	–	–	4 784 410
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	8 830	–	–	8 830
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	145 894	–	–	145 894
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	9 099	–	–	9 099
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	155 228	–	–	155 228
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	478	–	–	478
Eirosistēmas iekšējās saistības	1 312 104	–	–	1 312 104
Pārējās saistības	70 819	–	188 034	258 853
Kopā saistības	6 486 862	–	4 180 470	10 667 332
Bilances tīrā pozīcija	531 348	253 730	–333 723	x

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā
2014. gada 31. decembrī				
Aktīvi				
Zelts un zeltā izteiktās prasības	210 774	–	–	210 774
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	2 441 368	–	–	2 441 368
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	486 242	–	–	486 242
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	214 953	–	–	214 953
Aizdevumi eiro, kas izsniegti eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	–	85 520	–	85 520
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	4 475	–	–	4 475
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	1 095 446	–	–	1 095 446
Eirosistēmas iekšējās prasības	35 343	–	3 357 932	3 393 275
Pārējie aktīvi	21 264	–	71 191	92 455
Kopā aktīvi	4 509 865	85 520	3 429 123	8 024 508
Saistības				
Banknotes apgrozībā	–	–	3 849 170	3 849 170
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	2 423 356	–	–	2 423 356
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	540	–	–	540
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	126 919	–	–	126 919
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	23 986	–	–	23 986
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	144 579	–	–	144 579
Eirosistēmas iekšējās saistības	796 980	–	–	796 980
Pārējās saistības	71 580	–	108 509	180 089
Kopā saistības	3 587 940	–	3 957 679	7 545 619
Bilances tīrā pozīcija	921 925	85 520	–528 556	x

30. AKTĪVI SEKTORU DALĪJUMĀ

	Summa (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2015	2014	2015	2014
Eiropas Centrālā banka	3 802 877	3 393 621	34.2	42.3
Centrālās valdības un citas valsts institūcijas	2 863 088	1 728 885	25.8	21.5
Citas finanšu institūcijas	2 759 574	1 391 751	24.7	17.3
Centrālās bankas un kredītiestādes	1 296 377	1 049 801	11.7	13.1
Starptautiskās institūcijas	260 690	326 059	2.3	4.1
Vietējās valdības	85 998	76 882	0.8	1.0
Nefinanšu sabiedrības	8 840	14 403	0.1	0.2
Neklasificēti aktīvi	41 243	43 106	0.4	0.5
Kopā	11 118 687	8 024 508	100.0	100.0

31. AKTĪVU DALĪJUMS PĒC TO ATRAŠANĀS VAI DARĪJUMA PARTNERU REZIDENCES VIETAS

	Summa (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2015	2014	2015	2014
Eiropas Centrālā banka	3 802 877	3 393 621	34.2	42.3
Eiropa zonas valstis	3 859 903	1 681 741	34.7	21.0
ASV	1 137 245	531 739	10.2	6.6
Apvienotā Karaliste	731 428	630 096	6.6	7.9
Japāna	487 442	407 393	4.4	5.1
Kanāda	285 628	380 999	2.6	4.7
Pārējās Eiropas Savienības valstis	182 897	346 537	1.6	4.3
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas	631 267	652 382	5.7	8.1
Kopā	11 118 687	8 024 508	100.0	100.0

32. AKTĪVI KREDĪTREITINGU DALĪJUMĀ

	Summa (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2015	2014	2015	2014
Eiropas Centrālā banka	3 802 877	3 393 621	34.2	42.3
AAA	2 007 854	2 115 702	18.1	26.4
AA	3 664 525	1 845 629	32.9	23.0
A	1 317 148	521 962	11.8	6.5
BBB	18 938	17 843	0.2	0.2
Dažādi aktīvi	307 345	129 751	2.8	1.6
Kopā	11 118 687	8 024 508	100.0	100.0

Tabulā atspoguļots Latvijas Bankas aktīvu dalījums gada beigās pēc darījuma partneru kredītreitingiem, pamatojoties uz *Standard & Poor's* vai līdzvērtīgu citas starptautiskās kredītreitingu aģentūras piešķirtu novērtējumu. "AAA" ir visaugstākais iespējamais ilgtermiņa kredīspējas novērtējums, kas liecina, ka darījuma partnera finansiālais stāvoklis ir izcils un tas pārliecinoši spēj izpildīt savas finanšu saistības. Novērtējums "AA" raksturo darījuma partnera ilgtermiņa kredīspēju kā ļoti labu, "A" – kā labu, "BBB" – kā viduvēju un tiek uzskatīts par zemāko investīciju līmeņa novērtējumu.

PELŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINA SKAIDROJUMI

33. TĪRIE PROCENTU IENĀKUMI

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Procentu ienākumi	64 696	50 097
Procenti par ieguldījumiem	55 237	47 802
Procenti par pieņemtajiem noguldījumiem	164	35
Procenti par monetārās politikas operācijām	8 468	507
Procenti par Eirosistēmas iekšējām prasībām	827	1 753
Procentu izdevumi	-19 743	-11 298
Procenti par ieguldījumiem	-18 340	-7 806
Procenti par pieņemtajiem noguldījumiem	-	-505
Procenti par monetārās politikas operācijām	-113	-1 319
Procenti par Eirosistēmas iekšējām saistībām	-1 290	-1 668
Tīrie procentu ienākumi	44 953	38 799

Tīros procentu ienākumus galvenokārt veidoja ienākumi no parāda vērtspapīriem. Tīrie procentu ienākumi 2015. gadā bija par 6 154 tūkst. eiro lielāki nekā 2014. gadā. Pozitīva ietekme bija vērtspapīru apjoma pieaugumam, bet negatīva ietekme bija valūtas riska ierobežošanas izmaksu kāpumam, palielinoties starpībai starp eiro un citu Latvijas Bankas ieguldījumu valūtu procentu likmēm.

Procentu ienākumi un izdevumi par Eirosistēmas iekšējām prasībām un saistībām tiek atlīdzināti, piemērojot ECB galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, un ietver ienākumus par ECB nodotajām ārējām rezervēm un prasībām par banknošu pārdali Eirosistēmā un izdevumus par saistībām par TARGET2 sistēmas norēķiniem.

Saskaņā ar ECB Padomes lēmumu par monetāro ienākumu pārdali pirmos sešus gadus pēc eiro ieviešanas prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā NCB atlīdzināmā daļa tiek samazināta saskaņā ar noteiktu koeficientu, lai novērstu nozīmīgas NCB ienākumu svārstības. Latvijas Bankas prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā atlīdzināmās daļas samazinājuma korekcija sešu gadu periodā ir šāda.

Pārskata gads	Koeficients (%)
2014	100.00000
2015	86.06735
2016	70.13472
2017	53.34835
2018	35.98237
2019	18.17225

Procentu ienākumu par monetārās politikas operācijām pieaugumu 2015. gadā noteica zemāka negatīvā noguldījumu iespējas procentu likme, lielāks vidējais kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu atlikums (sk. 16. skaidrojumu) un VSAIP īstenošana.

Procentu par noguldījumiem piemērošanu nosaka ECB 2014. gada 20. februāra Pamatnostādne ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (2014/304/ES) un 2014. gada 5. jūnija Pamatnostādne ECB/2014/22, ar ko groza Pamatnostādni ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (2014/339/ES) (sk. 43. skaidrojumu).

Latvijas Bankas 2014. gada peļņas un zaudējuma aprēķinā atzītie procentu ienākumi un procentu izdevumi pārrēķināti un atspoguļoti atbilstoši 2.24. skaidrojumā aprakstītajiem negatīvo procentu uzrādīšanas principiem. Klasifikācijas maiņas rezultātā procentu ienākumi un procentu izdevumi palielināti par 523 tūkst. eiro, nemainot tīro procentu ienākumu kopsummā.

34. REALIZĒTIE FINANŠU OPERĀCIJU GUVUMI VAI ZAUDĒJUMI

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumus un zaudējumus, kā arī realizētos atvasināto finanšu instrumentu un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

Parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumi bija par 2 262 tūkst. eiro mazāki nekā 2014. gadā.

Realizēto finanšu operāciju rezultātu pozitīvi ietekmēja atvasināto finanšu instrumentu rezultāts, kas bija par 22 272 tūkst. eiro lielāks nekā 2014. gadā. Tas galvenokārt saistīts ar biržā tirgoto procentu likmju nākotnes līgumu rezultātu, kā arī valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultātu. Tā kā Latvijas Banka ierobežo zelta cenas un valūtas kursa svārstību risku, riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu pozitīvo rezultātu līdzvērtīgā apjomā kompensē pret valūtas un zelta cenas risku ierobežoto bilances posteņu negatīvais pārvērtēšanas rezultāts, kas uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezerve, un realizētie valūtas maiņas darījumu guvumi, kas atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Realizēto finanšu operāciju rezultātu pozitīvi ietekmēja arī sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikuma daļas atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā 13 543 tūkst. eiro apjomā (sk. arī 23. skaidrojumu).

35. FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA ATZĪŠANA PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINĀ

Atsevišķu parāda vērtspapīru, ārvalstu valūtas pozīciju un procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts 2015. gada un 2014. gada beigās bija negatīvs, un tas atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā. Savukārt parāda vērtspapīru, ārvalstu valūtas pozīciju un procentu likmju mijmaiņas līgumu pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā vērtspapīru, ārvalstu valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezerve (sk. arī 23. skaidrojumu).

Parāda vērtspapīru negatīvais pārvērtēšanas rezultāts 2015. gada beigās bija 13 371 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 1 512 tūkst. eiro). Ārvalstu valūtas pozīciju negatīvais pārvērtēšanas rezultāts 2015. gada beigās bija 214 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 133 tūkst. eiro), bet procentu likmju mijmaiņas līgumu negatīvais pārvērtēšanas rezultāts 2015. gada beigās bija 48 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 0).

36. UZKRĀJUMI TIRGUS RISKAM UN KREDĪTRISKAM

Latvijas Bankas finanšu riskus galvenokārt nosaka tās ieguldījumi finanšu instrumentos un ar Latvijas Bankas dalību Eirosistēmā saistītā vienotās monetārās politikas operāciju īstenošana un saistīto risku un finanšu rezultātu pārdale. Latvijas Bankas aktīvi galvenokārt pakļauti tirgus riskam (procentu likmju riskam un valūtas riskam) un kredītriskam (kredītreitinga samazināšanas un saistību neizpildes risks). Latvijas Banka veic tās finanšu risku un finanšu rezervju novērtēšanu saskaņā ar ECB pieņemto vienoto Eirosistēmas finanšu risku novērtēšanas metodiku. Saskaņā ar Eirosistēmas finanšu risku novērtēšanas metodiku risku novērtēšanai tiek izmantots *Expected Shortfall* rādītājs ar 99% ticamības līmeni (ES99%) viena gada perspektīvā. ES99% raksturo zaudējumu apmēru, ko nosaka 1% nelabvēlīgāko simulēto ienesīguma scenāriju vidējā vērtība. Minētā metodika ņem vērā dažādus tirgus riska un kredītriska faktorus, kā arī izmanto vēsturiskos datus un Eirosistēmas/ECBS Riska vadības komitejas pieņemumus. Tiek ņemti vērā pieņēmumi par nelabvēlīgu finanšu tirgus faktoru

attīstību (piemēram, zelta cenas kritums, eiro kursa kāpums, procentu likmju kāpums, procentu likmju starpības (*spread*) palielināšanās un kredītreitingu samazināšana). Tirgus riska un kredītriska faktori tiek modelēti vienlaikus, un tiek iegūti tirgus situāciju raksturojošie parametri (kredītreitingi, procentu likmju līknes parametri, valūtu kursi, akciju, izejvielu cenas u.c.), kas savukārt nosaka Eirosistēmas un eiro zonas NCB finanšu aktīvu finansiālo rezultātu konkrētajam scenārijam.

Balstoties uz minētajām risku aplēsēm, Latvijas Bankas padome 2015. gadā nolēma izveidot uzkrājumus 35 300 tūkst. eiro apjomā (2014. gadā – 14 800 tūkst. eiro) tirgus riskam un kredītriskam saistībā ar Latvijas Bankas ieguldījumu pārvaldīšanas darījumiem. Uzkrājumu apjoma pieaugums saistīts ar Latvijas Bankas ieguldījumu apjoma pieaugumu esošajos un 2015. gadā izveidotajos Latvijas Bankas ieguldījumu portfeļos (sk. arī 4. skaidrojumu), t.sk. lielākam augstāka ienesīguma finanšu instrumentu īpatsvaram kopējā ieguldījumu apjomā. Ņemot vērā ES99% aprēķinā izmantotos ierobežojumus un konservatīvo pieeju risku aplēsēm, ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļiem novērtētais uzkrājumu apjoms noteikts mazāks nekā aprēķinātais ES99%, savukārt Latvijas valdības vērtspapīru portfeļim uzkrājumi nav izveidoti. Uzkrājumus tirgus riskam un kredītriskam plānots turpināt veidot ilgākā laika periodā, novērtēto uzkrājumu apjomu sasniedzot piecu gadu laikā kopš uzkrājumu veidošanas uzsākšanas 2014. gadā. Minētā politika balstīta uz kopējā finanšu risku līmeņa vērtējumu, kā arī prognozēto uzkrājumu veidošanai pieejamo ienākumu apjomu. Novērtētais uzkrājumu apjoms tiek regulāri pārskatīts, un tā noteikšanā tiek ņemts vērā finanšu risku līmenis, pieejamās finanšu rezerves un finanšu tirgus attīstības ilgtermiņa perspektīvas. Uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam tiek samazināti, īstenojoties finanšu riskiem, ja tos nesedz uzkrātais pārvērtēšanas rezultāts un citi ienākumi, kā arī samazinoties finanšu risku apjomam.

37. IENĀKUMI NO LĪDZDALĪBAS KAPITĀLĀ

Ienākumi no līdzdalības kapitālā ietver saņemtās dividendes no līdzdalības SNB kapitālā 305 tūkst. eiro apjomā (2014. gadā – 261 tūkst. eiro; sk. arī 14.2. skaidrojumu), kā arī ienākumus no ECB peļņas sadales 3 852 tūkst. eiro apjomā (2014. gadā – 3 389 tūkst. eiro; sk. arī 2.26. skaidrojumu).

38. TĪRAIS MONETĀRO IENĀKUMU PĀRDALES REZULTĀTS

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Iemaksātie monetārie ienākumi	-10 269	-8 247
Saņemtie monetārie ienākumi	35 944	40 200
Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts	25 675	31 953

Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts 2015. gadā bija par 6 278 tūkst. eiro mazāks nekā 2014. gadā, un to galvenokārt noteica mazāki kopējie Eirosistēmas procentu ienākumi par monetārās politikas mērķiem turētajiem vērtspapīriem.

39. CITI BANKAS DARBĪBAS IENĀKUMI

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Deformēto lata monētu utilizācijas ienākumi	-	1 583
Kolekcijas monētu pārdošanas ienākumi	1 333	1 526
Pārējie bankas darbības ienākumi	429	557
Kopā	1 762	3 666

40. DARBA SAMAKSA UN SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS IZDEVUMI

(tūkst. eiro)

	2015	2014
Darba samaksa		
Padomes un valdes locekļu darba samaksa	-1 556	-1 557
Pārējo darbinieku darba samaksa	-15 376	-15 282
Kopā darba samaksa	-16 932	-16 839
Sociālās apdrošināšanas izdevumi	-3 518	-3 382
Kopā darba samaksa un sociālās apdrošināšanas izdevumi	-20 450	-20 221

To Latvijas Bankas valdes locekļu, kuri vienlaikus ir Latvijas Bankas pārvalžu vadītāji, darba samaksā ietverta arī atlīdzība par šo pienākumu veikšanu.

Darbinieku skaits 2015. un 2014. gadā bija šāds.

	2015	2014
Darbinieku skaits gada beigās		
Padomes un valdes locekļi	13	13
Pārējie darbinieki	527	527
Kopā gada beigās	540	540
Vidējais darbinieku skaits gadā	543	569

41. NAUDAS ZĪMJU IEGĀDES IZDEVUMI

(tūkst. eiro)

	2015	2014
Apgrozības monētu iegāde	-1 203	-1 775
Kolekcijas monētu iegāde	-752	-858
Kopā	-1 955	-2 633

42. PĀRĒJIE BANKAS DARBĪBAS IZDEVUMI

(tūkst. eiro)

	2015	2014
Informācijas sistēmu uzturēšana un izmantošana	-3 341	-2 763
Komunālie pakalpojumi	-832	-944
Dienesta komandējumi	-622	-606
Ēku, teritorijas un inventāra uzturēšana	-581	-626
Personāla profesionālā pilnveide	-280	-228
Telekomunikāciju pakalpojumi un sistēmu uzturēšana	-263	-235
Risku apdrošināšana	-252	-299
Sabiedrības informēšana	-235	-538
Mazvērtīgā inventāra iegāde	-181	-178
Nekustamā īpašuma nodoklis	-149	-152
Pasākumu nodrošināšana	-101	-130
Transportlīdzekļu nodrošināšana	-79	-162
Materiālo vērtību atsavināšana	-20	-837
Citi pārējie bankas darbības izdevumi	-342	-548
Kopā	-7 278	-8 246

Citi pārējie bankas darbības izdevumi ietver arī atlīdzību SIA "KPMG Baltics" par Latvijas Bankas 2015. gada finanšu pārskatu revīziju 29 tūkst. eiro apjomā (2014. gadā – atlīdzību SIA "Ernst & Young Baltic" 34 tūkst. eiro apjomā).

PĀRĒJIE FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

43. DARĪJUMI AR LATVIJAS VALDĪBU

Latvijas Banka, kuras kapitāls pilnībā pieder Latvijas valstij, veic darījumus ar Valsts kasi, darbojoties kā Latvijas valdības finanšu aģents. Šīs funkcijas ietvaros Latvijas Banka apkalpo Valsts kases kontus eiro un ārvalstu valūtās. Veicot šos darījumus, Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā. Valsts kases pieprasījuma noguldījumi tiek uzskaitīti bilances postenī "Saisības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem" un "Saisības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem".

Darījumos ar Latvijas valdību izmantotās procentu likmes un valūtu kursi tiek noteikti pēc tirgus procentu likmēm un valūtu kursiem, ievērojot ECB lēmumus. Komisijas maksa par darījumiem ar Latvijas valdību netiek iekasēta.

Saskaņā ar ECB Padomes 2014. gada 20. februāra Pamatnostādni ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (2014/304/ES) un 2014. gada 5. jūnija Pamatnostādni ECB/2014/22, ar ko groza Pamatnostādni ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (2014/339/ES), par Valsts kases noguldījumiem eiro līdz 200 milj. eiro apjomā Latvijas Banka piemēro eiro uz nakti izsniegto kredītu vidējās procentu likmes indeksu EONIA (2015. gada beigās tas bija negatīvs (-0.127%), bet 2014. gada beigās – pozitīvs (0.144%)). Valsts kases norēķinu kontu eiro un ārvalstu valūtā atlikumu kopsummai, kas pārsniedz 200 milj. eiro, Latvijas Banka piemēro ECB noguldījumu iespējas procentu likmi (2015. gada un 2014. gada beigās tā bija negatīva – attiecīgi -0.30% un -0.20%).

Latvijas Bankas prasību un saistību pret Latvijas valdību sadalījums 2015. gada un 2014. gada beigās bija šāds.

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Prasības		
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	472 158	–
Pārējie vērtspapīri	48 468	–
Uzkrātie procenti par parāda vērtspapīriem	10 929	–
Kopā prasības	531 555	–
Saistības		
Pieprasījuma noguldījumi eiro	38 055	50 900
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu valūtā	155 228	144 579
Nodokļu saistības	197	175
Kopā saistības	193 480	195 654

Latvijas Bankas ar Latvijas valdību saistītie ienākumi un izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas iepriekšējā gada peļņas daļa 2015. un 2014. gadā bija šāda (sk. arī 22.2. un 23. skaidrojumu).

	(tūkst. eiro)	
	2015	2014
Ienākumi (-)/izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa		
Procenti par parāda vērtspapīriem	-1 154	–
Negatīvie procenti (-) par valdības noguldījumiem	-57	–
Parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	412	–
Procentu izdevumi par valdības noguldījumiem	–	504
Nodokļu izdevumi	8 941	9 200
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	23 894	38 349
Kopā tīrie izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa	32 036	48 053

44. APGRŪTINĀTIE AKTĪVI

2015. gada beigās bija apgrūtināti Latvijas Bankas iegādātie vērtspapīri un citi finanšu instrumenti, kuru tirgus vērtība bija 5 778 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 25 142 tūkst. eiro), lai nodrošinātu biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu un biržā tirgto procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes darījumu veikšanu.

45. VĒRTSPAPĪRU AIZDOŠANAS DARĪJUMI

Latvijas Bankas uzdevumā tās aģenti automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas līgumu ietvaros veic vērtspapīru aizdošanas darījumus, aizdodot Latvijas Bankas īpašumā esošos vērtspapīrus pret naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīlu. Vērtspapīru aizdošanas darījumi nodrošina papildu ienākumus, būtiski neietekmējot ieguldījumu likviditāti, jo aizdotie vērtspapīri Latvijas Bankai ir ātri pieejami. Minētie aģenti administrē vērtspapīru aizdošanas darījumus un kontrolē šo darījumu un to nodrošinājuma atbilstību.

Lai veicinātu vērtspapīru tirgus likviditāti, 2015. gadā Latvijas Banka vienlaikus ar citām eiro zonas NCB uzsāka VSAIP ietvaros iegādāto vērtspapīru aizdošanu, un Latvijas Banka to īsteno automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas ietvaros.

2015. gada beigās aizdoto vērtspapīru patiesā vērtība, kas noteikta saskaņā ar kotētām cenām aktīvā tirgū, bija 53 692 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 305 181 tūkst. eiro), t.sk. VSAIP ietvaros iegādāto un aizdoto vērtspapīru patiesā vērtība 2015. gada beigās bija 7 050 tūkst. eiro (2014. gada beigās – 0).

2015. gada un 2014. gada beigās vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājuma patiesā vērtība bija šāda.

(tūkst. eiro)

	2015	2014
Naudas līdzekļi ārvalstu valūtās	35 771	284 876
Parāda vērtspapīri	18 587	26 196
Kopā	54 358	311 072

Naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīla, kas saņemta Latvijas Bankas vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas aģenta kontā kā vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājums, nav uzrādīta Latvijas Bankas bilancē (sk. arī 2.12. skaidrojumu).

46. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN APŅEMŠANĀS

Latvijas Bankai piederošo SNB akciju neapmaksātā daļa ir 75% no šo akciju nominālvērtības, un tā apmaksājama pēc attiecīga SNB Valdes lēmuma pieņemšanas. 2015. gada beigās šo akciju neapmaksātā daļa bija 4 013 tūkst. SDR (5 108 tūkst. eiro); 2014. gada beigās – 4 013 tūkst. SDR (4 785 tūkst. eiro); sk. arī 14.2. skaidrojumu).

2015. gada beigās Latvijas Banka bija emitējusi eiro kolekcijas monētas, lata jubilejas un piemiņas monētas un dārgmetāla apgrozības monētas ar 5 787 tūkst. eiro nominālvērtību (2014. gada beigās – 5 627 tūkst. eiro). Šīs monētas var apmainīt Latvijas Bankā atbilstoši nominālvērtībai. Saskaņā ar Latvijas Bankas vadības vērtējumu iespējamība, ka Latvijas Bankai nāktos šīs monētas atpirkt no monētu turētājiem, ir neliela, un uzkrājumi nav izveidoti.

2015. gadā darbību uzsāka Eirosistēmas TARGET2 vērtspapīriem platforma, kas ļauj centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un NCB nodrošināt pārrobežu vērtspapīru norēķinu pakalpojumus. Latvijas Banka veic sagatavošanās darbu, lai Latvijas vērtspapīru tirgus dalībnieki varētu pievienoties TARGET2 vērtspapīriem platformai 2017. gadā, un kopā ar citām NCB piedalās tās izmaksu segšanā. Plānots, ka Latvijas Bankas ieguldījums 2016.–2019. gadā būs aptuveni 1.2 milj. eiro. Paredzēts, ka TARGET2 vērtspapīriem platforma darbosies, ievērojot pilno izmaksu atgūšanas principu un komisijas maksas ienākumi vidējā termiņā segs tās izdevumus.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Latvijas Bankas padomei

Ziņojums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši pievienoto Latvijas Bankas (turpmāk „Banka”) finanšu pārskatu no 3. līdz 44. lapai revīziju. Revidētie finanšu pārskati ietver bilanci 2015. gada 31. decembrī, peļņas un zaudējumu aprēķinu un kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2015. gada 31. decembrī, kā arī nozīmīgāko grāmatvedības principu aprakstu un citus finanšu pārskatu skaidrojumus.

Bankas valdes atbildība par finanšu pārskatu

Bankas valde ir atbildīga par šo finanšu pārskatu sagatavošanu un informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2010. gada 11. novembra Pamatnostādni par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā (pārstrādāta versija) (ECB/2010/20), Latvijas Bankas padomes pieņemto Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku un likuma “Par Latvijas Banku” prasībām, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanu. Bankas valde ir arī atbildīga par tādas iekšējās kontroles izveidošanu, kāda pēc Bankas valdes domām ir nepieciešama, lai nodrošinātu šo finanšu pārskatu, kas nesatur būtiskas neatbilstības ne krāpšanas, ne kļūdas rezultātā, sagatavošanu.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par revidentu atzinuma sniegšanu par šiem finanšu pārskatiem, pamatojoties uz veikto revīziju. Revīzija tika veikta saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums ir jāievēro spēkā esošās ētikas prasības un revīzija jāplāno un jāveic tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka šajos finanšu pārskatā nav būtisku neatbilstību.

Revīzijas laikā tiek veiktas procedūras, lai iegūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatos uzrādītajām summām un atklāto informāciju. Piemēroto procedūru izvēle ir atkarīga no mūsu profesionāla vērtējuma, ieskaitot risku novērtējumu attiecībā uz būtiskām neatbilstībām šajos finanšu pārskatos, kas var pastāvēt krāpšanās vai kļūdu dēļ. Veicot šo risku novērtējumu, mēs apsveram iekšējās kontroles sistēmu, kas saistīta ar Bankas šo finanšu pārskatu sagatavošanu un informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi piemērot pastāvošajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Bankas iekšējās kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības politiku un Bankas valdes izdarīto grāmatvedības aplēšu pamatotības, kā arī finanšu pārskatos sniegtās informācijas vispārēju izvērtējumu.

Mēs uzskatām, ka iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Atzinums

Mūsaprāt, finanšu pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Latvijas Bankas finansiālo stāvokli 2015. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem par gadu, kas noslēdzās 2015. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2010. gada 11. novembra Pamatnostādni par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā (pārstrādāta versija) (ECB/2010/20), Latvijas Bankas padomes pieņemto Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku un likuma "Par Latvijas Banku" prasībām, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanu.

Citi apstākļi

Atbilstošie salīdzinošie rādītāji ir iegūti no Bankas finanšu pārskatiem par gadu, kas noslēdzās 2014. gada 31. decembrī, kurus revidēja cits neatkarīgs revidents, kas 2015. gada 10. martā sniedza atzinumu bez iebildēm.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Armine Movsisjana
Valdes priekšsēdētāja
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 178
Rīga, Latvija
2016. gada 10. martā